#ረመፅ

ሌሳን ቃሌስ መስዔት #ረመፅ - ካሌካይ ሕታም ፡ ግንቦት 2013 ካቆጣዕሪ ግከዘ !

ማሕበረ ቅዱሳን እንትኾላዕ

ፍትሓዊን ህዝባዊን ቃልሲ ወትሩግ ተዓዋቲ!

ህዝቢ ትግራይ ኣብ መዋእሉ ብረት ኣልዒሉ ኣብ ዘካየዶም ኩሎም ቃልሲታት ብሓደ ነገር ብፍሉይ ይልለ፤ ብፍትሓዊነቱ። 'ፍትሓዊ እዩ ቃልሲ ህዝቢ ትግራይ' ክምዝብልዋቶ። ፍትሓዊነት ቃልሲ ህዝቢ ትግራይ ግሁድ ገይሮም ካብ ዘርእዩና መግለፅታት ሓደ ህዝባዊነቱ እዩ። ድሕሪ ሞት ንጉስ ነገስት ዮሃንስ ዘሎ ብቐዳማይን ኻልኣይን ወያነ ዝግለፅ ታሪኽ ቃልሲ ህዝቢ ትግራይ እንትንርኢ'ኳስ ቃልሲ ህዝቢ ትግራይ ኩልግዚ ፍትሓዊ ወትሩግ ህዝባዊ ምኽኑ ቁልጭ ኢሉ እዩ ዝረእየና።

ፍትሓዊነትን ህዝባዊነትን ዝዓንዱ ቃልሲ ግዚ ይሕፀር ይንዋሕ ብዘየገድስ ኩሉ-ግዚ ተዓዋታይ እዩ። ቀዳማይ ወያነ ህዝባዊን ፍትሓዊን ስለዝነበረ ነፈርቲ ኢንግሊዝ ሒዞ ንዝገጠሞ መንግስቲ ሃፀያዊት ኢትዮጵያ ኣንቀጥቂጡ እዩ ሓሊፉ። ከምቲ ፃዕዱ 'You have the time, we have the clock' ዝብልዋቶ ቀዳማይ ወያነ ንኻልኣይ ወያነ ረመፅ ደጉሉ ሓሊፉ እምበር ኣይተስዓረን፤ ምኽንያቱሲ እቲ ቃልሲ ፍትሓዊን ህዝባዊን እዩ ነይሩ!! ዓሰርተ ሽውዓት ዓመት ዝወደአን ፍረ-ፃማ ህዝቢ ትግራይ ዝተሓፈሰሉን ቃልሲ ካልኣይ ወያነ ድማ ሙሉእ ሓገዝ ዓበይቲ ፀጋማውያን ሃገራት ንዝነበርን ኣብ ኣፍሪካ ብሉፅ ሰራዊት ሃኒፀ ኢሉ ይብዳዕ ንዝነበረን ደርጊ ሓመድ ድብ ኣእትዩ ካብ ህዝቢ ትግራይ ሓሊፉ ንኻልኦት ብሄራትን ህዝብታትን እውን ተረፉ እዩ። እወ መስተንክራዊ ቃልሲ ህዝቢ ትግራይ ፍትሓዊን ህዝባዊን እዩሞ ንመርዛም ጋዘ ኢፓል እውን ኣየተንበርከኸን!!

እቲ ሐዚ ዝካየድ ዘሎ ቃልሲ ኣንፃር ወረርቲ ብዓይነቱን ብበዝሒ ወረርቱን ዝተፈለየ ኾይኑ፣ ከልተ ወለዶታት ትግራይ ሰሚሮም ካሊእ መስተንክርን ተኣምራትን እናሰርሕሉ ይርከቡ። ቃልሲ ህዝቢ ትግራይ ህዝባዊን ፍትሓዊን እዩሞ ኣብዚ ናይ ሐዚ ቃልሲ እውን ንማንም ከትብጥ ወይ ከወርር ኣይበለን፤ የግዳስ ተወሪሩን 'ክንንፀተካ' ይበሃልን ኣሎ እምበር። ፀላእትና ንህዝቢ ትግራይ ንብይኖም ገጢሞም ክስዕርዎ ከምዘይኽእሉ ስለዝፈልጡ ድማ ከምልማዶም ከካብ ዘለውዎ ተፀዋዊዮም እዮም ህዝቢ ትግራይ ንምንፃት ዝወፈሩ። ንሶም ዘይፈልጥዎ ሓደ ነገር ግን ኣሎ፤ ቃልሲ ህዝቢ ትግራይ ወትሩግ ፍትሓዊን ህዝባዊን እዩሞ ሓይልታት ትምክሕቲ፣ ሻዕብያን ዘመናዊ ኣፅዋር ኢምሬትስ ሒዞም መጺኦም እውን ክንበርከኽዎ ኣይኽእሉን። ከም ውፅኢቱ ድማ ድሮ እኳስ ቃልሲ ህዝቢ ትግራይ ሓራ መሬት ፈጢሩ፣ ሽጉ ወሊዑ ባንዴራ ሓርነት የምበልብል ኣሎ። ከም ኩሉግዚ መሬት ትግራይ ንወረርትን ባንዳታትን ረመፅ ኾይና ዘዝመፀ ወራሪ ዝቕበረላ ኮይና ድማ ትርከብ።

ሒዝናዮ ዘለና ቃልሲ ንትግራይ ካብ ፅንከሊል ፈፂሙ ኣውፂኡ ናብ ሙሉእ ሓርነት ዝመርሕን ምእንተ ዘላኣለማዊ ቅሳነት ትግራይን ዝግበር ዘሎ ፅንኩር ቃልሲ እዩ። ኩሉ ትግራዋይ ኣብ ዝሃለወ ይሃሉ ሒዝዎ ዘሎ ቃልሱ ኣሐይሉ ኣብ ዘቕፅለሉ፤ ህዝባዊን ፍትሓዊን ቃልሲ ህዝቢ ትግራይ ድማ ዝምጥኖን ዝግበኦን ፍፁም ሓርነት ከጭብጥ ኣብ ጫፍ ኣብ ዝበፅሐሉን እዋን ድማ ንርከብ!!!
ትግራይ ትስዕር!!

ኣብ ትሕቲ #ረመፅ ምንቅስቓስ መናእሰይ ትግራይ ብክፍሊ ሚድያን ዶክመንቴሽንን #ረመፅ እናተሰናደአት
እትቐርብ ልሳን ቃልሲ መፅሄት #ረመፅ
ካልኣይ ሕታም፣ ግንቦት 2013 ኣቆፃፅራ ግእዝ!

“ማሕበረ ቅዱሳን” እንትቕለዕ

ወዲ ሓየሎም

1983 ኣ/ት(ኣቆፃፅራ ትግራይ) ፋሺስታዊ ስርዓት ደርግ ከወድቕ ኣዋርሕ ዝተረፈሉ እዋን ‘ፕሮጀክት ደርጊ’ ንከቐፅሉ ዕማም ዝተውሃቦም በዓል ዲያቆን ዳንኤል ክብረትን ካልኦት ተዓለምቲ ውትድርና እቲ ስርዓትን ብዘቕረብዎ ጥንስስ ሓሳብ ሓደ ማሕበር ተመስሪቱ። ‘መንፈሳዊ ኣስተምህሮ ምዕባይ’ ዝብል ጉልባብ ተኸዲኑ መቐፀልታ ትምክሕቲ ኮይኑ ከገልግል ከይሲ ስራሕቱ ድማ ጀሚሩ።

ስርዓት ደርጊ ብጀጋኑ ተጋደልቲ ደቂ ትግራይ ይድርዐምን ይጠፍእን ከምዘሎ ኣፀቢቖም ዝተረድኡ መስረቲ እቲ ማሕበር ፥ እዚ ንሓድሽ ስርዓት ይግስግስ ዝነበረ ብደቂ ትግራይ ዝምራሕ ሓይሊ ገና ቅድሚ እግሪ ምትኻሉ ሃይማኖታዊ ትሕዝቶ ዘለዎም ሓሳባት ጉልባብ ገይሮም ቅቡልነት ህዝቢ ከስእን ምግባር ገና ብጉሓቱ ዝጀመርዎ ስራሕ ነይሩ።

እዚ ማሕበር ጋና ሕጋዊ ኣፍልጦ ከይረኸበ እናሃለወ ኣትሒዙ ማእኸሉ ኣዲስ-ኣበባ ብምግባር ኣብ ዝተፈላለዩ ከፋላት መሓውራቱ ኣስፊሑ ፀረ ሕብረ-ብሄራዊ ስርዓት ሓያል ወፍሪ ፕሮፓጋንዳ ጀመረ። ዓውደ ምሕረታት ኣብያተ ክርስትያንን ቤት-ትምህርቲታት ሰንበትን ዝተቖፃፀረ እዚ ሓይሊ ንሱ ዝተቖፃፀረን ቤተ-ክርስትያን ቃለ እግዚኣብሄር ዝስመዐለን ምኽንን ተሪፉ ርሱን ፖለቲካዊ ኣስተምህሮ ዝወሃበለን መመልመሊን መሰልጠኒ ኣሃዳውያን ሓይልታት ኮና። እቲ ማሕበር ዝውንነን “ስምዓ-ፅድቅን ሐመርን” ዝበሃላ ልሳናት ጋዜጣ ተጠቒሙ ህዝቢ ብምድንጋር ሓያል ወፍሪ እናካየደ ዝመፀ ፖለቲካዊ ኣተሓሳስባን ተግባርን ዝሓዘለ ውዳበ ድማ ኮነ።

ህወሓት ፀረ-ተዋህዶ ኦርቶዶክስ ቤተ-ክርስትያን እያ ዝብል ጠቕን ብውዳበታቱ ኣቢሉ ብዕቱብ ሰርሒሉ። ኣብ መሪሕነት እታ ቤተ-ክርስትያን ዝነበሩ ብፁኣን ኣቦታት ደሞምን ዓፅሞምን ቆፂሮ ተጋሩ ኾይኖም ንዝረኸቦም ሓያል ናይ ስም ምጥፋእ ወፍሪታት ኣካየደ። ብፍላይ ድማ ብፁእ ወቅዱስ ኣቡነ ጳውሎስ ዘመንበረ ኣክሱም (ፓትሪያርክ ቤተ-ክርስትያን ኦርቶዶክስ ተዋህዶ) ዝነበሩ ካብ ቤት-ፅሕፈታት እቲ ማሕበር ብዝፍብረኹ ፀለመታት በትሪ ቀጥቀጥዎ። ፖለቲከኛ እዮም፣ ሽጉጥ ሒዞም ረኺብናዮም፣ ካልኦት ብዙሕ ከትፅሕፎን ከትዛረቦን ዘሰክፉ ጠቕንታት ኣንበልበሉ።

እቲ ብፅልኢ ህዝቢ ትግራይ ዝተፀለለ ማሕበር፥ ህዝቢ ትግራይ ብህወሓት ዝተፈለየ ጥቕሚ ይረክብ ኣሎ በለ። ህዝቢ ትግራይ ጠበቓ ህወሓት ስለዝኾነ ኣብ ፀረ-ህዝቢ ትግራይ መሰረት ገይርኻ ንክስራሕ ኣንፈት ኣቐመጠ።
ዘርዚርካ ዘይውድኡ መሰረ ተግባራት እናፈፀመ ዝመፀ ውዳበ ምኺኑ ግልፂኳ እንተነበረ ዝተፈላለዩ ፀቕጥታትን ፃዕራታትን ብምግባር

ኣብ 1993 ኣቆፃፅራ ትግራይ (ኣ/ት) ኣብ ትሕቲ ቤት-ትምህርቲ ሰንበት ኮይኑ "ማሕበረ-ቅዱሳን" ብዝብል ስያመ ክንቀሳቐስ ሙሉእ ኣፍልጦ ተውሂቡ።

ድሕሪ ኣፍልጦ ምርካቡ ካብ ኣሰራርሓን ደንቢን ቤት-ትምህርቲ ሰንበት ወፂኡ፣ ምምላስ ልዕልነት ኣምሓራ መሰረቱ ገይሩ ስራሕቱ ኣጠናኺሩ ቀፂሉ እዩ። ልዕልነት ትምከሕቲ ከመልስ ድማ ኣብዞም ዝስዕቡ ዋናዋና ተግባራት መሰረት ገይሩ ስራሕቱ ጀሚሩ፡-

* ኣብ መላእ ኢትዮጵያ ዝርከቡ 2ይ ብርኺ ኣብያተ ትምህርቲ፣ ኮሌጃትን ዩኒቨርሲታትን ኣባላት ብሰፊሓት ምፍራይ
* ፍልፍል እቶቱ ንምዕባይ ካብ ኣፍልጦ ቤት-ትምህርቲ ሰንበትን ዋና ቤተ-ክህነትን ወፃኢ ኣብ ዙርያ ደብሪታት ገንዘብ ይእከብ። ዝተፈላለዩ ማእኸል መሸጢ ንዋየ ቅዱሳትን ኣብያተ መዝሙርን ኸፊቱ፣ ዝተፈላለዩ ፅሑፋት እናዳለወ ይሸውጥ። ንመስርሒ ሓደሽቲ ኣብያተ ክርስትያንን መፀገኒ ገዳማትን እናበለ ዝኣከቦ ቕርሺ መጠናኸሪ እቲ ማሕበር ይገብሮ። ብሽም ዝተፈላለዩ ውልቀ ሰባት እንዳ ምግቢ፣ እንዳ መሸታን ናይ ሃይማኖት ሰብ ኾይንካ ንምዕውዑ ዘሰከፉ ካልኦት ትካላትን ከፊቱ። ብሽም ምግባረ-ሰናይ ፕሮጀክት እናቐረፀ ካብ ኣባላት፣ ምእመናንን ሰብ ሃፍቲን ገንዘብ ይእከብ። ኣብ እዋን ያመ-ኣርብዓ ኣብ ኩለን ዩኒቨርሲታት እታ ሃገር ቁርሲ ተምሃሮ እናኣከበ ብምሻጥን ካልኦት ሜላታትን ተጠቂሙ ሃብቲ እዚ ውዳበ ክዓቢ እናሰርሑን ይሰርሑን ኣለው።

* ኣብ ስርቂን ጉሕለትን ጥንታዊ ቅርስታት ትግራይ ብዕቱብ ይሰርሕ። ኣብ ትግራይ ዝርከቡ ጥንታውያን ገዳማትን ታሪኻዊ ኣብያተ-ክርስትያናትን ብኣመንቲ ኦርቶዶክስ ተዋህዶ ኦርቶዶክስ ኮነ ካልኦት በዓሕቲ ክይህወፁ ይገብር። ኣብ ትግራይ ዘለው በዓለተ ኣብያተ ክርስትያናትን ንግስታትን ብምፅናዕ ሃወፅቲ ናብ ትግራይ ክይኸዱ ኣብ ደብሪታት ኣምሓራ ተደረብቲ በዓላት ይፈጥር። ሃወፅቲ ምርጭኦም እቲ ናይ ኣምሓራ ደብሪ ምእንታን ክገብሩ ሰፊሕቲ ጎስጓሳት ሚድያ ይገብር። ታሪኻውያን ከምዝኾኑ፣ ዝተፈለየ ምሕረትን ፀጋን ከምዘለዎም ብምምሳል ብበረርቲ ፅሑፋትን፣ ማሕበራዊ ሚድያ፣ ቴሌቪዥናት፣ ራድዮናትን ካልኦት መራኸብቲ መንገድታትን ተጠቒሙ ኣግዚፉ ብምቕራብ ኣመንቲ እቶም ፀጋን ታሪክን፣ ፈውስን ምሕረትን ዘለዎም ቅዱሳት ገዳማት ትግራይ እናራሕርሑ ብሕሶት ትርኽት ናብ ዝገዘፉ ገዳማት ኣምሓራ ከውሕዙ ይገብር። ንኣብነት :- ኣብ ግሸን ማርያም ዘየለ ታሪኽ ብምቕማጥን ፤ ኣብ ጣና ዝርከብ ቤተ-ክርስትያን ማርያም እውን ምስ መንበሪት ዙፋን ፅላተ-ሙሴ ፅዮን ኣክሱም ኣነፃፂሩ ናይ ባዕሉ ልበወለዳዊ ነበረያ ነበረታት ብምድራስ ዋሕዚ በዓሕቲ ይቕልስ። መሳለጢ እዙይ ድማ ኣብ መላእ ሃገር ብውዳበታቱ ኣቢሉ ጎስጓሳት ብምግባር "መርሃ-ግብሪ መንፈሳዊ ጉዕዞ" ብምምዕርራይን ቀረባት ትራንስፖርትን ይህብ።

ኣብቲ ቀንዲ ዝተሰለፉሉ ፖለቲካዊ ስርሖም እንትንርኢ ማእኸሎም መሰል ዓርሰ-ውሳነ ዘረጋገፀ ሕገ-መንግስቲ ምፍራስን እቲ ሕብረ-ብሄራዊ ስርዓት ዶኺዕኺዕ ኣቢልካ ምምላስ "ጠቕላይ-ኣግላይ" ኣሃዳዊ ስርዓትን እዩ። ህዝቢ ትግራይ ካብ ካልኦት ብዝተፈለየ ይለምፅ ስለዘሎን ከለላ እቲ ስርዓት ብምኳኑን ደራብካ ክውቃዕ ከምዝግባእ ግልፂ ኣንፈት ቃልሲ ኣዳልዮም እዮም።

ኣብ 1993 ኣ/ት ኣብ ዩኒቨርሲቲ ኣዲስኣበባ ዝተኻየደ ዓመፅ ተምሃሮ ምስ ሓይልታት ፖለቲካ

ተዋዲዱ መሪሖም። ኣብ 1997 ኣ/ት ብውድብ ቅንጅትን ሓይልታት ትምክሕቲን ይካየዱ ዝነበሩ ጎስጓሳት ምዕልኣላእ ተጋሩ ኣጀንዳ ኣብ ምቕራፅን ምብፃሕን ብላዕለዋይነት መሪሑ። መረፃ ተጭበርቢሩ ብምባል ዝተልዓለ ዓመፅ ኣንፈቱ ቀይሩ ሃፍትን ንብረትን ተጋሩ ከዝረፍን ተጋሩ ከሳደዱን ገይሩ። ካብ 2008 ኣ/ት ጀሚሩ ኣብ ክልል ኣምሓራ ዝተኻየዱ ወፍሪታት ዘርኢ ምፅናት ተጋሩ ምስ ሃገረ-ስብከት ምዕራብ ጎጃምን ባህርዳርን ኣቡነ ኣብርሃም ተናቢቦም ሰሪሖም። ኣብ ጎንደር ኣብ ልዕሊ ተጋሩ ዝተፈፀሙ ጨፍጫፋት፣ ምፍንቃልን ዘረፋን ወሳናይ ግደ ነይርዎ።

እዚ ኣብ ከይዲ እናሰፍሐ ወረዳ ምስ ወረዳ ናብ ምግጫው ንኽዓቢን ህዝቢ ትግራይ ከይሰምር ኣብ ምግባርን ግደ ማሕበረ-ቅዱሳን ዝለዓለ ነይሩ። ንኣብነት ኣብ መቐለ ብዝርከቡ ኣባላት ማሕበረ-ቅዱሳን ሽርሒ ዝተፈጠረ ጎንፂ መራሕቲ ሃይማኖት ናብ ከተማ ዓዲግራት ከጋፋሕ ብምግባር ከባቢያዊ መልከዕ ኣትሒዝዎ እዩ። ምስ ፅሉላት ኣውራጃውያንን ፅሉላት ባንዳታት እዚ ዘመንን ተናቢቡ ዝሰርሕ እዚ ማሕበር፣ ዝቐረፆም ኣጀንዳታት ናብ ደገፍቲ ኩዕሶ እግሪ ኣልሒኹ ብምእታው ኣብ ሞንጎ ጋንታታት መቐለ ሰብዓ እንደርታን ወልዋሎ ዩኒቨርሲቲ ዓዲግራትን ብደገፍቲ ዝተፈጠረ ጎንፂን ዝተፈፀሙ ሕመቓትን

ዓውደ ምሕረታት ኣብያተ ክርስትያንን ቤት-ትምህርቲታት ሰንበትን ዝተቖፃፀረ እዚ ሓይሊ ንሱ ዝተቖፃፀረን ቤተ-ክርስትያን ቃለ እግዚኣብሄር ዝስመዐለን ምኽንን ተሪፉ ርሱን ፖለቲካዊ ኣስተምህሮ ዝወሃበለን መመልመሊን መሰልጠኒ ኣሃዳውያን ሓይልታት ኮና።

እዚ ማሕበር ኣብ ትግራይ ኢዱ ዘርጊሑ ብምእታው ሰፋሕቲ ስራሕቲ ጥፍኣት እናሰርሐ መጺኡ እዩ። ብሽም ሃይማኖት ኣባላት እናፍረየ ነቶም ዘፍረዮም ድማ ኣብ ልዕሊ መራሕቲ ሃይማኖትን ኣመራርሓ እቲ እምነትን ዝተፈላለዩ ጎስጓሳት ፀለመ ብምክያዱ ኣብያተ ክርስትያናት ትግራይ(ኣብ ከተማ ዘለዋ) ህውከት ከነግሰለን ገይሩ። ኣብ ኣብያተ ክርስትያናት ዝፍጠሩ ጎንፅታት መዕለቢ ከህቡ ኣካላት መንግስቲ እንትመፁ መንግስቲ ናብ ሃይማኖት ኢዱ የእቲ ከምዘሎ እናምሰለ ምልዕዓላት የካይድ ነይሩ።

ብጭቡጥ መረዳእታ ዝረጋገፀ ስራሕ እዚ ሓይሊ ጥፍኣት እዩ።

24 ጥቅምቲ 2013 ኣ/ት ዝተኣወጀ ምንፃት ዓሌት ህዝቢ ትግራይ ተሳትፎን መሪሕነትን ማሕበረ-ቅዱሳን ዝለዓለ ተራ ተፃዊቱን እናተፃወተን ይርከብ። ብጥምረት ፋሺስት ኣብዪ ኣሕመድ፣ ውልቀ መላኺ ኢሳያስን ተስፋሕፋሕቲ ኣምሓራን ህዝቢ ትግራይ ወራር እንትእወጀሉ . . . ብመሪሕነት ዲያቆን ዳኒኤል ክብረት ቤተ-ክርስትያን ኦርቶዶክስ ተዋህዶ እቲ ኩናት ፍትሓዊን ሕጊ ናይ ምኽባር ወፍሪን እዩ ኢላ ከትውስንን ከም ቤተ-እምነት ኣብ ጎኒ ወረርቲ

ሓይልታት ተሰሊፉ ነቶም ደፈርቲን ቀንፀልቲን ብራኾት ሂባ ከትሰዶም ዝለዓለ ተራ ተፃዊቶም እዮም።

እታ ቤተ-ክርስትያን ግንዘባዊ ሓገዘ ብምሃብ ስፖንሰር ብዝገበረቶ ወራር ተደፊሮም ዘይፈልጡ መካን ቅዱሳት ንክራኸሱ፣ ንዋየ ቅዱሳት ንክዝረፉ፣ ካህናትን ፈለስትን ኣብ ውሽጢ ቤተ-መቅደስ ንኽቕንፀሉ፣ ደብረታትን ገዳማትን ብፍሉይ እናተመረፁ ንኽዓንው፣ ኣደታት፣ ፈለስቲ፣ ህፃውንቲ፣ ቆረብቲን ኣንሽቲ ካህናትን ከብረን ከግሰስ ገይራ እያ። ሕጋዊነት ብዘይብሉ መንገዲ ተንቢጡ ዘሎ መሬት ትግራይ በቲ ሓይልታት ትምክሕቲ ዝደልይዎ ማሕበረ-ቅዱሳን ምስ ቤተ-ክርስትያን ኦርቶዶክስ ተዋህዶ ተሻሪኹ ቅርፂ ምሕደራ ሃገረስብከት ክከለስ ተገይሩ እዩ። በዙይ ድማ ሃገረ ስብከት ምዕራብ ትግራይ ናብ ጎንደር እንትውሰድ ሃገረ ስብከት ከፋል ደቡብ ትግራይ ድማ ናብ ወሎ ተቖርሚሙ እዩ።

ኣብ ትግራይ ዝርከቡ ሓደሓደ ኣባላት ማሕበረ-ቅዱሳን ኣመራርሓ ህወሓት ይርከብሉ እዮም ብዝብል ጥርጣረ ገዳማት ትግራይ ዝርከብሉ ቦታ ንሰራዊት ወረርቲ ሓበሬታታት ካብ ምሃብ ሓሊፎም "እስተኳሽ" ኦፕሬተራት ኾይኖም ከዓንው ገይሮሞም እዮም። ነዚ መረጋገፂ ዝኾነና መጋቢት 2013 ኣ/ት ላዕለዎት መሪሕነት ማሕበረ-ቅዱሳን ምስ መረዳእታን ደሕንነትን ኢትዮጵያ ኣብ ዘካየድዎ ገምጋም ኣብ ወራር ትግራይ ዝሃብዎ ኩለ-መዳያዊ ድጋፍ ዓብዪ ናእዳን ኣድናቖትን ቐሪቡሎም እዩ። ሐዚ እውን ኣካል ስርዒት ደሕንነትን ስለያን ወረርቲ ኮይኖም ቀፂሎም ኣለው።

ኣብ ወርሒ ሚያዝያ 2013 ኣ/ት ብመካየዲ ስራሕ ማሕበረ ቅዱሳን ቅርንጫፍ ሰሜን ኢትዮጵያ ዝተመርሐን ምስ ካልኦት ኣርባዕተ ተጋሩ ኣባላት እዚ ማሕበርን ኮይኑ ዝስዕቡ ሓደሽቲ መደባት ጥፍኣት ሒዙ መፂኡ ኣሎ፡-

- ኣብ መላእ ትግራይ ኣባላት እቲ ማሕበር ንክሰፍሕ ኣጠናኺርካ ምልመላታት ምቅፃል
- ኣብ ወፃኢ ዝተጣየሽ ዓለም-ለኸ ማህበረ ካህናት ትግራይ ብኣመንቲ ተዋህዶ ኦርቶዶክስ ተቐባልነት ከይረኽቡ ናይ ምፅልእላእ ስራሕቲ ምስራሕ
- ፀረ ብሄራውያን ፖለቲካዊ ውድባት ትግራይ ዝኾኑ ጎስጓሳት ምክያድ
- እቲ ብወረርቲ ሓይልታት ትምክሕቲ ተንቢጡ ዘሎ መሬት ትግራይ ኩሉና ኢትዮጵያውያን ስለዝኾና ናበይ ከይዱና ብዝብል ምስምስ ህዝቢ ኣሜን ኢሉ ክቕበሎ ስራሕቲታት ርከብ ህዝቢ ምስላጥን . . . ወዘተረፈ....

ፖለቲካዊ ልኡኽቶ ማሕበረ ቅዱሳን ዋላኳ ብጉልባብ ሃይማኖት ንነዊሕ እዋን ተጎልቢቡ እንተነበረ እቲ መሊኡ ይፈስስ ዘሎ ሽርሕን ሽጣራን ሽፋኑ ከቕላዕ ኣኽኢሉዎ እዩ። ቀዲሞም ዝነቕሑ ፈለስትን መነኮሳትን ኣቦታት ትግራይ ከሳድ ንክሳድ ገጢሞሞ ጥራሕ ዝባኑ የትርፍዎ ኣለው። እቶም ብዝተፈላለየ ምኽንያት ተታሊሎም ናብቲ ደንበ ሸይጣውንቲ ተፀንቢሮም ዝነበሩ ተጋሩ ድማ ህሉው ኩነታት ምስተገለፀሎም እግሮም ብምስሓብ እንፃሩ ተሰሊፎም ውዲታቱ እንተፍሽልሉ ይረኣይ ኣሎ። ሕመቖም ምቅላዕን መፈናፈኒ ቦታ ከይረኽቡ ምቅላስን ድማ ሓላፍነት ኩሉ ትግራዋይ እዩ። እቲ ማሕበርን ግብረ እከይ ስራሕቲታቱን ካብ ቅድስቲ መሬት ትግራይ ዝመሓውሉ ግዘ ርሑቕ ስለዘይኮነ ኣንቱም ኣብቲ ማሕበር ተሰጢፍኩም ምስ ዘይመዋፍርትኹም ደሪግኹም ኣንፃር ህዝብኹም ዝተልዓልኩም ተጋሩ ካብ ተሓታታይነት ታሪክ እተምልጥሉ እዋን ከይተወደአ ናብ ቀልብኹም ተመለሱ።

ትግራይ !

“ጅግና ካብ ምኳን

ባንዳ ምኳን ዝኸብደላ መሬት!”

ገሬዘር ኣሮናይ

“ሞት ይሕሸ” ይብል ትግራዋይ፣ ከኸውን ዘይግበኦ ነገር ኮይኑ ካብ ዝርኢ ሞት ከመርፅ ከሎ። መቸም “ሞት” ማለት ፍፃመ ‘ዛ ሂወት መጠረስታ ህላወ ‘ዛ ምድሪ ምኽዋኑ ዝፍለጥ ነገር እዩ። ሞት ከቢድ እዩ፤ ብፍላይ ከትቕበሎ ኣዝዩ ከቢድ እዩ ሞት። ይኹን እምበር ትግራዋይ ልዕሊ ሞት ዝኸብድዎ ነገራትን ተግባራትን ኣለዉዎ፤ እኳ ደኣ ብዙሓት። እዞም ተግባራት እዚኣቶም ናይ “መርሕ” ወይ ናይ መትከል ጉዳያት ኮይኖም፤ ንሳቶም ጥሒሶ ካብ ዝረኽቦ ረብሓ ንላዕሊ “ሞት” ብምምራፅ “ሞት ትሕሸ” ይብል። “ሞት ትሕሸ እዙይ ካብ ዝንብር”፤ “ሞት ትሕሸ እዙይ ካብ ዝፍጠር”፤ “ሞት ትሕሸ እዙይ ካብ ዝርኢ”፤ “ሞት ትሕሸ እዙይ ካብ ዝኸውን” ይብል። “ሞት ይሕሸ ሓሸየ ካብ ዝበልዕ”፤ “ሞት ይሕሸ ኣነ እናሃለኹ ዓዲ ካብ ትድፈር”፤ “ሞት ይሕሸ እከለ ካብ ዝወቕዓኒ”፤ ሞት ይሕሸ . . . ሞት ይሕሸ . . . ሞት ይሕሸ . . .

እዞም “ልዕሊ ሞት” ዝፍርሑ፣ ዝዕልኡን ዝሕለዉን ተግባራት ምስ ክብርን መንነትን ሓደ ሕብረተሰብ ዝተትሓሓዙ እዮም። ኣብ ዓለም ከም ህዝቢ፣ “ሞት ይሕሸ” ዝብል መትከል ዘለዎም ህዝብታት ኣዝዮም ውሑዳት እዮም። እዞም ህዝብታት ዝርካቦም መበቆል ስልጣን ዝነበሩ እሞ ከም ትግራይ ንዘበናት መንነቶም ንምሕላውን ንምዕቃብን መስዋእቲ ናይ ምኽፋል ባህሊ ዘማዕበሉ ኣህዛብ እንተኾይኖም ጥራሕ እዮም። ንኣብነት ከም እስራኤላውያንን ፋርሳውያንን ዝኣመሰሉ ህዝብታት ምልዓል ይከኣል። ህዝቢ ትግራይ ነዞም ምስ መንነቱን ህልዉንኡን ዝተተሓሓዙ መትከላትን ክብርታትን ንምሕላው ክብል “ሞት ይሕሸ” እናበለ “መትከላቱን ክብርታቱን በሊዑ ካብ ዝነብር” መስዋእቲ እናመረፀ እናተሰወአ ድማ መፂኡ እዩ። “ሞትስ ኣይቐርን ነባሪ ሞት ንሞቱ ግን ብኽብሪ” ኢሉ እናደረፈን እናጨረሐን እውን እምበር።

ህዝቢ ትግራይ ሳላ ዝተሰወአ፣ “ሞት ይሕሸ” ሳላ ዝበለ ኸአ ከሳብ ሎሚ እቶም መግለጽታቱ ዝኾኑ ክብርታቱን መልከዓቱን ሓልዩ ካብ ርሑቕ ከም ሉል ዝልለ ዘይጻዓድ ህዝቢ ክኸዉን ኣኽኢሉዎ ይኅዓዝ ኣሎ። ከምቲ ልዕል ክብል ዝተንከፍናዮ ህዝቢ ትግራይ “ተዋሪዱ ካብ ክነብር” “ምእንቲ ክብርታቱ ህይወቱ ክሓልፍ” ዝመርጸሎም ክብርታቱ ብዙሓት እዮም። ካብ ክሰርቕ፣ ካብ ሓሰዩን ተዋሪዱን ክበልዕ፣ “ተላኣኣኺ ነይረ” ካብ ክብል፣ ንኽብዱ ክብል ክብርን ህላወን ዓዲ ካብ ክድፍር” ወዘተ . . . “ሞት ከዳኒ” እናበለ ተሰዊኡ ክሓልፍ እዩ ዝመርጽ። እዞም ልዕል ክብል ዝተጸርሑ ክብርታትን መግለጽታትን

ተጋሩ ምጥሓስ ናይ ዉርደት ውርደት እዩም ንትግራዋይ።

ህዝቢ ትግራይ በዞም ዝሓፍረሎም ተግባራት ንዝመጽኡ ደቁ እውን ምሕረት ኣይብሉን። ኩሎም ነውርታት እዮም፣ ይኹን እምበር ኣብ ምድሪ ትግራይ "ባንዳ" ከንዲ ምኳን ዘነውርን ዘሕፍርን ተግባር የለን እንተተባህለ ምግናን ኣይኸውንን። መቸስ ኣብ ሓደ ሕ/ሰብ ሰናይን ግናይን ጎናጎኒ ከሳለዩ ባህርያዊ እዩ እሞ ህዝቢ ትግራይ እውን ንዞም መለለይኡን "እከለ" ተባሂሉ ከጽዋዕ ዝቐስብዎ ባህርታትን ከብርታትን ዝጥሕሱ ውሉዳት ኣይፍጠሩዎን ማለት ኣይኮነን።

ከምዙይ ዝበለ ጸገም ዘጋጠሞ ትግራዋይ ወላዲ ንዝሰረቐ ወዱ፣ ንዝሓሰወት ጓሉ፣ ዘይናቱ ንዝደሊ ጎረቤቱ ውይ ንስሱዕ ወዲ ዓዱ ሽሕ እኳ ዝግዝቶን ዘውግዞን እንተኾነ ምዒዱን ገሲጹን ናብ ዉንኡ ከመልሶ ካብ ምጽዓሩ ግን ዓዲ ኣይውዕልን። እንተ "ንባንዳነትን ንኽድዓት ዓድን" ግን ዝጸውር እንግዳዓ ኣየጥረየን ህዝቢ ትግራይ። ወዮ መርገም ግዲ ኾይኑ እምበር ቀደሙ እውን እቲ ባንዳ ንባዕሉ እውን ብረብሓን ህላወን ዓዱ ጠላዕ ከጸውት ብዘኽእል ስብእና ኣይኮነን ተኾስኵሉ ዝዓቢ ነይሩ። ስለዙይ ከምኡ ኣይሰርሕን።

ካልኣይ ምናልባሽ እውን ተረገም ኢልዎ እኳ ብኸሸዐኡ ዝሓስብ ኮይኑ እንተተረኺቡ ካብ ጽባሕ እታ ባንዳ ዝኾነላ ዕለት ጀሚሩ ገጽ ዝህቦ ስድራ፣ ሓደርካ ዝብሎ ጎረቤት፣ ሻሂ ዘሳትዮ መሓዛ ስለዘይረክብ ኣይሰሙን ኣይሳልስቲ ካብ ተግባሩ ተጣዒሱ ናብ ህዝቡ ምጽምባሩ ኣይተርፍን።

እዙይ ምናልባት ምስ መሰል ሰባት ምድፋእ ወይ ምስ ጸለምተኝነት (pessimism) ዘተሓሕዘ ገለ ካርና ቅኑዓት "ምሁራት' ኣይሰኣኑን ይኾኑ። ይኹን እምበር እቲ ሓቂ ንሱ ኣይኮነን። ህዝቢ ትግራይ፣ ብዙሕነት ሓሳብ የተኣናግድ እምበር ብጸለምተኝነት ኣይፍረጅን። ህዝቢ ትግራይ፣ ብግዕርነት ከኣምን እምበር ብልዕልን ትሕትን ሰባት ከዳኒ ኣይርከብን።

ህዝቢ ትግራይ ዋላ ንባዕዳዊ ሃይማኖት ቀዲሙ ከቕበል እምበር ናተይ ንዝብሎ ኣቐዲሙ ብጸለምተይናነት "ከምዙይ ኣይትግበሩ" ኣይብልን። እንተ ኣብ "ባንዳነትን ከድዓትን" ግን ምሕረት ኣይብሉን። ምኽንያቱ "ባንዳነት" ብዝኾነ ይኹን መለከዒ ምጥፋእን ምዕናውን ዓዲ እምበር መሰልን ምርጫን ከኸውን ኣይኽእልን። ምናልባት እቶም "ባንዳነት" ምስ መሰል ሰባት ምድፋእ ውይ ምስ ጸለምተኝነት ከተሓሕዙ ይኽእሉ እዮም ዝበልናዮም ገለ "ካርና ቅኑዓት ምሁራት" እውን "ባንዳነት ማለት ምጥፋእን ምዕናውን ዓዲ እምበር መሰልን ምርጫን ከኸውን ኣይኽእልን" ምባልና "መን ብይን ወሃብቲ ገበረኩም?" ኢሎም ከምጉቱና ይደልዩ ይኾኑ።

ንሕና ኸኣ ንብሎም "እንታይ ዲና ደኣ 'ሓደ ሕ/ሰብ ናይ ባዕሉ መግለጽታትን መለለይታትን ኣለዉ' ንብል ዘለና - እዙይ ንዘበናት ብህዝቢ ትግራይ ብይንን መግለጽን ተዋሂቡዎ ዝሓደረ ዛዕባ እዩ እሞ ንሕና ጥራይ ዘይኮንናስ ምልኣተ ህዝቢ ዘቖመጦ ብይን እዩ" ንብሎም።

ኣብዚ ጉዳይ ኣድሂበ ከጽሕፍ ናብ ዘለዓዓለኒ ምኽንያት ግዳ ከኣቱ። እቲ ኩነታት ሎሚኞን ዘጋጠመ እዩ። ኣብዚ ዘለኹዎ ከተማ ምሳና ዝዓበየ መሓዛና እሎ። ነገር ኣጋጣሚ ግዲ ኮይኑዎስ በቲ ኣብ ትግራይ ዝውርድ ዘሎ ሃሰያን በደልን ብዙሕ ዝቖሮን ዝሞቖን ዓይነት ሰብ ኣይኮነን። እረ ሓደሓደ ግዜስ ነታ ቀደም ኣብ ሓደ "መስርያ-ቤት" እናሰርሐ እንክሎ "በዲላትኒ እያ" ዝብላ ህወሓት ዝረኸበ እናመሰሎ ቃንዛ ህዝቢ ትግራይያ መውጽኢ ቂሙ ኮይኑስ "እንኳዕሰይ" ዝዓይነቱ ዘረባ ከዛረብ 'ውን ሰሚዕናዮ ነይርና

ኢና።

ዝኾነ ኾይኑ መተዓብይትናን ጎረቤይትናን ስለዝኾነ "ኣይፋልካን" እናበልናዮ እኳ እንተመጸእና ዝሰምዕ ሰብ ግን ኣይነበረን። እኳ ደኣስ ኣብ ትሕቲ እቲ ልኡኽ ኣብዪ ኣሕመድ ዝኾነ ግዝያዊ ምምሕዳር ተጸምቢሩ ነቶም "ቀደም በዲሎምኒ ነይሮም" ዝብሎም ኣይተርፍ ነቶም "ንቓልሲ ህዝቢ ትግራይ ይድግፉ ይኾኑ እዮም" ዝብሎም ኣይተርፍ እናጠቆመን እናሻገገን ብኣራዊት ሰራዊት ኢሳያስን ብግፍዓዊ ሰራዊት ብልጽግናን ከእሰሩን ከጋፍዑን ደይ-መደይ ኢሉ ምስራሕ ጀሚሩ።

ግደ ሓቂ ቀዲምና ከንርሕቖን ከነውግዞን ዝግበእና ኣነን ዝተወሰንና እንቀራረቦ መሓዙቱን እኳ እንተነበርና ምእንቲ ባዕሉ በቲ ሓደ፤ ምእንቲ እቲ ዝጋፋዕ ዘሎ ህዝብና ኸኣ በቲ ካልእ ነዚ ወዲ እናረኸብና "እቲ ተግባር ከቋርጾ" ከንምዕዶን ከንምሕጸኖን ኢና መሪጽና። እቲ ዝገርም ጉዳይ ግን እዚ ምብንዳድ ጀሚሩ ዝነበረ መተዓብይትና ድሮ ኣዝማዱን ስድርኡን ኣግሊሎምስ ቤት ኣልባ ምኺን ጀሚሩ ነይሩ። ለካስ ንሕና ኢና ዘይፈለጥና እምበር ቀዲሞም ገጽ ዝኸለኡዎን ዘግለልዎን ናይ ባዕሉ ሰባት እዮም ነይሮም።

ወላዲት እዚ ሰንፍ መሓዛና ናይ ረዲኤት እኽሊ ከቕበላ ናብ ረዲኤት ይኸዳልኩም። ኣብቲ ቦታ ምስበጸሓ ግን ወዮ ወደን ኣብ ማእኸል ረድኤት ዝቕበል ህዝቢ ኣትዩ "ኣርሓ ብልጽግና" ኮይኑ "ነቲ ሓደ ግደፍ - ነቲ ሓደ ሕለፍ" ክብል ይርእይኦ፤ ምስረአየን ናብአን ገጽ እናቐረበ መጽአልኩም። ካብ ቀደሙ እዉን ብተግባራት ወደን ማህጸነን እናረገማ ዝቐነያ ወላዲት "ኣደይ መዓዝ መጺእኺ?" ኢሉ ቅርብ ምስበለን "ንስኻ ኣይወደይን - ኣደይ ከይትብለኒ ኣንታ ዕሉብ" ኢለን ኣብ ቅድሚ እዚ ኹሉ ህዝቢ ጥራሕ ዝባኑ ኣትረፍኦ(ኣይ ትግራወይቲ ኣዶ እንዶ!).. ወላዲት እንኦ ጥራሕ ዘይኮናስ ኣቡኡ እውን "ድርኩኹት ገዝኦም ከይረግጸ" ኣጠንቂቕምዎ ነይሮም እዮም። ናብ ኣዝማዱን ጎረባብቱን ብዝኸደ ቁጽሪ እውን "ወደይ ማይ ኮይንካ ዘይምተረፍካ - መጽረፌ ዓሌት ካበይ ተፈጢርካና" እናበሉ ካንሸሎኦምን ገጾምን ካብ ዝዓጽፉሉ ነዊሕ ኣቑጺሮም። ናትናኳ እንታይ ጽዋ ሃልዩዎ፡ እዚ መሓዛና ናብ እንዳ ሻሂ ኮነ ናብ እንዳ መግቢ ቅልቅል ብዝበለ ቁጽሪ ኣብኡ ዝጸናሕና ሰባት ኩሉና ብድድ ኢልና ኢና ንኸይድ።

ዋላ ሓድ እኳ ገጽ ሂቡ ዝጽገዖን ዘዋግዖን ዝሰኣነ እዚ መሓዛና "ካብ ሎሚ ጽባሕ ሓይልታት ትግራይ ካብ በረኻ መጺኦም ዓፊኖም ከወስዱኒ እዮም" ዝብል ስግኣት ተሓዊሱዎ "ከም ጸሃየ ወዲ ኾማሪት" ኣብ ጽርግያ ንበይኑ እናተዛረበ ምኻድ ጀሚሩ። ዕብድብድ ዝበዝሖ እዚ መሓዛና እንዳ መሸታ ምውዓል እናጽዐቐ ንቶም ለኣኹቱ ግሊጋሎት ዝህበሉ ግዜ እናሰሓበ ምስከደ ለኣኹቱ ኮነ ኹሉ ሰብ ጠቕሊሉ ክርስዖ ጀመረ።

ነገራት ከምዙይ እናሃለዉ፤ ኣብዛ ከፍተት እዚኣ ናይ መወዳእታ ዕዱሉ ከፍትን ዝበለ ወዲ ኣሙኡ ነዚ ባንዳ መሓዛና ሒዙዎ ናብ ማይጸሎት ይሸረበልኩም። ድሕሪ እዙይ እዮም እምብኣር ነገራት ዝተለዋወጡ። ወዲ ኣሙኡ ከምዝነገረና ፍቓድ ፈጣሪ ግዲ ኾይኑ ኣብቲ ማይጸሎት ዝተቐበሉዎም መግለጊ ወላዲ ምኽንያት ዕብድብድ እዚ ወዲ ምስረአዩን ምስተረድኡን ተግባራቱ ገዲፉ ኣብ ጎኒ ህዝቡን ዓዱን ከስለፍ እናመዓዱ እዘን "ከልተ-ሸውዓትኡ" ክሳብ ዝሕጸብ ብምኽርን ማዕዳን ልቡ ኣፕፊኦምሉ። "ዝወደይ ኣብ ትግራይ 'ባንዳ ምኺን' ማለት ከምቲ ብ30 ዲናር ንእየሱስ ኣሕሊፉ ዝሃበ ይሁዳ ማዕረ ስለዘቑጽረካ(ኣይግደድ እኳ) ንባዕልኻ ጥራሕ ዘይኮነስ ንደቂ ደቅኻ እውን ዘይንቀል ሽም እዩ እሞ ናብ ውነኻ ተመለስ፤ ህዝቢ ትግራይ ኣይፈቕደልካን" እናበሉ ለካ ናብ ውነኡ

በቃ ከም'ቲ "ግምባርካ ንባረር ምሃብ" መግለጺ ጀጋኑ መራሕቲ ተጋሩ ዝኾነ፤ ባንዳ ምኳን ከኣ ኣይናይ ተጋሩን።

መሊሰሙዎ።

ብተግባራቱ ኣብዚሑ ዝተጠዓሰ እዚ መሓዛና ሓደ ንጉሆ ብድድ ኢሉ ንዝኾነ ሰብ ከይነገረ ናብ ገለ ከምዝተሰወረ ካብቲ ማይ-ጸሎት ንበይኑ ዝተመልሰ ወዲ ኣሙኢ ኣዋጊዑና። ጸኒሕና ከምዝሰማዕናዮ ግን እዚ ምብንዳድ ጀሚሩ ዝነበረ መሓዛና ናብ ሓይልታት ምክልኻል ትግራይ እዩ ተጸምቢሩ ኢሎምዎ። ምጽምባር ጥራሕ ዘይኮነስ መስተንክራዊ ኒሕን ህልኽን ዝረአዮ በጥሶ ተኣሲ ከምዝኾነ እውን እምበር ሰሚዕና።

ሕጂ ኣብዚ ከተማና "ብዘይካ ናይዚ መሓዛና ካልእ ወግዒ የልቦን" እንተበልና ምግናን ኣይኮነን። ንሕና እውን ካብዚ መሓዛና ዝተልዓለ "ባንዳነትን ኣጠማምታ ህዝቢ ትግራይን" ዝምልከት ኣጀንዳ መጢጥና መጢጥና ብዙሕ ጨናፍር ኣውጺእናሉስ ርእሲ ዕላልና ካብ እንገብሮ ጸኒሕና ኣሎና። እቶም እነልዕሎም ነጥብታት ጥቕልል ኣቢልካ እንትረአዩ "ኣብ ትግራይ ዘይተጽሓፈ ግን ከኣ ዘይዝለል ከሳብ ዝመስል 'ባንዳ ምኳን' ማለት ብሕማቕ ስነ-ምግባር ጥራሕ ዘይኮነስ ዳርጋ ከም 'ርኹስ' መንፈስ ማህጸን ኣደ ከይተረፈ ዝፍንፍነካ ገቢሩ ዘቕመጦ መን እዩ?" ኣብ ዝብል ሓሳብ ይሕቆፉ እዮም።

ዋእ! ብዙሓት ጎረባብትና እኮ ርኢና ኢና፤ "ተለኣኣኸቲ ኔርና" ዶ፣ "ፈሪሕናስ ደኒንና ንነብር ኔርና" ዶ እናበሉ ንኽብሮም ዘይኮነስ ንኽብዶም ኩብሉ 'ዛ ዓለም ዝቐበጹዋ ሰባት። ከምዚ መሓዛና ኣብ 27 መዓልቲ ከጠዓሱን ናብ ዉኑእም ከምለሱን እሞ ይትረፍ ን27 ዓመታት እውን ምዕይ ከይበሉ ከብዶም ጥራሕ ዝከናኸኑ ሰባት እኮ እኒህዉታ። ነዞም ሰባት እዚኣቶም ግን "ገጽኩም ትከወል ኢሉ ዘውገዞም ህዝቢ ኣይረአናን፤ እኳ ደኣስ ዕልልታን ጣቕዒትን ኣሰንዩ "ጎሽ እንኳን የኛ ልጆች!" እናበለ እዩ ንባንዳነቶም ብኽብርን ዓጀባን ዝተቐበሎ። "ወይለይ! ኣብ ትግራይ ደኣ ከመይ ዝብልዎ ነውሪ

ገይሩ ሰሪሖ እዚ ባንዳ ምኳን?"

ንሕቶና መልሲ ዝሁብ ኣካል እኳ እንተዘይተጸበና ካብ ከትዓትናን ምይይጥናን ከምዝተዓዘብናዮ ግን ቢቃ እቲ "ናይ ሓደ ሕ/ሰብ መግለጺ ዝበሃል ክብርን መንነትን እሮማይ ተሃኒጹ." ስለዝኾነ እዚ ንዘበናት ዝተሃንጸ ክብሪ ጥሒሱ ዝመጽእ ባዕዳዊ ምግባር ቦታ ከምዘይብሉ ኢና ተገንዚብና።

ብጥረ ቋንቋ ንግለጾ እንተድኣ ተባሂሉ "ቢቃ! ኣብ ትግራይ ባንዳ ምኳን ኣይፍቀድን። እወ 'ኣይከኣልን' ጥራሕ ዘይኮነስ 'ኣይፍቀድን!" ኢልካ ምሕጻር ይከኣል እዩ። "መን እዩ ዘይፈቕዶ ኸ?፣ "ፖሊስ"- ኣይኮነን፣ "ምልሻ" እውን ኣይኮነን፣ ወይ እውን "ቤት ትምህርቲ" ኮነ "ሕጊ" እታ ዓዲ ኣይኮነን። መን ደኣ? ቢቃ እቲ መሬት ባዕሉ፣ እቲ ዓዲ ባዕሉ፣ እቲ ስድራ ባዕሉ ኣይፈቕደልካን፣ ቢቃ ኣብ ትግራይ ባንዳ ምኳን ኣይፍቅድን።

እዙይ ሎሚ ዝተፈጥረ መርገጺ ተጋሩ ኣይኮነን። ተጋሩ ካብ ግዜ ንግስና ኣኽሱም፣ ካብ ግዜ ጽዋዕ መስዋእቲ ይጭልጡ እምበር ንውሊቃዊት ሀይወቶም ክብሉ ውርደት ተቐቢሎም እግረይ ኣውጽእኒ ኢሎም ህዝቦም ኣይገድፉን። ካብ መን ተወሊዶም እሞ ከምኡ ኸገብሩ።
ባንዳነት እውን እምበኣር ከምኡ እዩ፣ ኣብ ኣቦታቱ ዘይነበረ ሕጂ ከቦቅል ዝኽእል ታሪኽ ምብንዳድ ቅቡል ከኸዉን ኣይኽእልን ኣብ ትግራይ። ኣብ መዋእል ትግራይ ባንዳ ቦታ ተዋሂቡዎ ኣይፈልጥን። ቢቃ ከምቲ "ግምባርካ ንዓረር ምሃብ" መግለጺ ጅጋኑ መራሕቲ ተጋሩ ዝኾነ፣ ባንዳ ምኳን ከኣ ኣይናተጋሩን። ቢቃ ነውሪ እዩ፣ ዓይኒ ሕ/ሰብ ይቖጽዓካ፣ ገጽ ሕ/ሰብ ይፍንፍነካ።

ኣብዛ ዛዕባ እዚኣ ሓደ መሓዛና ነዛ ኩነታት ክገልጽ ዝተጠቐመላ ኣበሃህላ ነቲ ዝርዝር መግለጺ ትጠምሮ እያ ዝብል እምነት ስለዘለኒ ንዓኣ ከጥቅም እየ። እዚ መሓዛና ኣብ መንጎ ወግዕና "ኣብ ትግራይ ግን ጅግና ካብ ምኳን ባንዳ ምኳን እዩ ዝኸብድ" ክብለና እንከሎ ኣይርስዖን። ሓቁ እዩ- ብልቢ ንዘስተውዐል ኣብ ትግራይ ጅግና ካብ ምኳን ባንዳ ምኳን እዩ ዝኸብድ። ብርግጽ

ህዝቢ ትግራይ፣ ብማዕርነት ክኣምን እምበር ብልዕልን ትሕትን ሰባት ክጓኒ ኣይርከብን። ህዝቢ ትግራይ ዋላ ንባዕዳዊ ሃይማኖት ቀዲሙ ክቕብል እምበር ናተይ ንዝብሎ ኣቐዲሙ ብጸለምተይናነት "ከምዙይ ኣይትግበሩ" ኣይብልን።

ንግስና የውሃንስ ራብዓይ ጀሚሩ ትግራዋይ ባንዳ ከኸውን ፈጺሙ ኣይፍቀደሉን። መራሒ እውን ከምኡ። ትግራዋይ መራሒ ከም ሃይለስላሰ ንለንደን ወይ ከም መንግስቱ ንዙምባብዌ ክሃድም ኣይፍቀደሉን፣ እንታይ ደኣ ከም የዕብዮ ወልዳይ ኣብ ዓውዱ፣ ከም የውሃንስ ራብዓይ ኣብ ዓዱ፣ ከም ኣባይ ጸሃየ - ከም ኣባይ ነብሶ - ከም ስዩም መስፍን ኣብ መረበቶም ምስ ህዝቦም ትግራይ ዓዲ ጅጋኑ ስለዝኾነ ንጅግንነትን ትብዓትን ወለዱ እናምዓገ ዝዓበየ ትግራዋይ ጅግና ምኳን ዘይከኸብዶ ይኽእል።

ይኹን እምበር ኣብ ትግራይ ካብ ቁሸት ናብ ቁሸት ፍሒት ከይበልካ ብጅጋኑ ዘዕለቕለቐ ዓዲ ስለዝኾነ ንዘም ኣሸሓት ጅግንነታት ዝመዓራረ ጅግንነት ከትተክል ዝጽበየካ ዓቕበት ቀሊል እዩ ማለት

ኣይኾነን። ምናልባት ኣብ ገሊኦም ጎረባብትና "የበላይ ዘለቀ አገር" ኢልካ ምስተበዳዕኻ ካልእ "ከልተ" ተባሂሉ ዝጽራሕ ሽም ስለዘይትረክብ "የጥላሁን ገሰሰ አገር" ወይ "የፍቅር ይልቃል አገር፣" እናበልካ ገለ ነበብቲ ዜና ወይ ደረፍቲ ናብ ምእራይ ከትኣቱ ትግደድ ትኸውን።

ኣብ ትግራይ ግን "ቶኳሲ" ከትበሃል ብ "ዉሃ- ልከ" በዓል ኣሉላን ሓየሎምን ከትልካዕ ኣሎካ። "መራሒ" ከትበሃል ብብርኪ እኒ መለስ ዜናዊ ከትምዘን ኢኻ። "ምሁር ወይ ፈላስፋ ከትበሃል እውን ንበዓል ዘርኣያቆብን ገብረሂዎት ባይከዳኝን ከትዕሪ ትጽቢት ይግበረልካ። ያሬድ ኣብ ዝተፈጠረላ መሬት ብሙዚቃ ከትንግስን "ጅግና" ዘብል ሽም ከትተክልን ዝጽበየካ ጻዕሪ ቀሊል ኣይኾነን።ግን ግን ጅግና ከትኸውን ትግራይ ጡጡሕ ባይታ ኣለዋ እዩሞ ጀግን ከም ኣያታትኻ!! እሞስ...ከምቲ መሓዛና ዝበሎ ኣብ ትግራይ ጅግና ካብ ምኳን ባንዳ ምኳን እዩ ዝኸብድ።

ርእዩዎ 'ዚ ግዜ፣ ኣብ በረኻ ወጺኦም ሓዝ ከሕዝ ምስ ጸላኢ ብንርሮ ዝተሓናነቑ ዘለዉ ጀጋኑ ኣብ ኣሰር እኒ ሓየሎም፣ ኣብ ኣሰር እኒ ኣሉላ ጅግንነቶም እናመስከሩ ናብቲ ቅርዓት ይድይቡ ኣለዉ። "እምበር ከ ከድገም ዶ ይኾን" ተባሂሉ ዝነበረ ጅግንነት ትግሊ ብተግባር ይደግሙዎ ኣሎዉ። እቲ ዓወት ዘይተርፍ ኣብ ኢዶም ምኳኑ ኸእ ጌና ብጌንኡ ብርሑቑ ዋግዋንኡ ይረአ ኣሎ።

ረእዩ ኣብ ከተማታትና፣ ባንዳ ምኳን ዝሓረዩ እኒ ሙሉ ነጋ፣ ብኸብዶም ዝሓስቡ እኒ ዛዲግ ኣብራሃ፣ ህዝቢ ዘይንታዮም እኒ ኣረጋዊ በርሀ ረእዩዎም እዚ ዓቐበት ከመይ ከምዝኸበዶም። ስድሪ ከይተጓዕዙ እግሮም ተሓላሊኹ፣ ጸሓይን ቁርን ከይወቐዖም ቆርበቶም ተሸምሪሩ መድዮም፣ ብሬን ከይተስከሙ ላህሊሆም፣ ከይተታኾሱ ብሓለንጊ ሕ/ሰብ ተገሪፎም ካብ ዝሓሰቡዋ ከንዲ ፍረ-ኣድሪ እኳ ከየዐወቱ ዓቐበት ከቢዱዎም ራዕራዕ ኢሎም ወዲቖም እነሆዉ።

ረእዩዎ ኣረጋዊ በርሀ ከንዲ እምባ ዝብርኽ ከብርን ጅግንነትን ካብ ዝባኑ ቀንጢጡ ደርብዩ "ባንዳ" ምስኮነ ካብ ከንቲት ንታሕቲ ተናዒቑ ይነብር ኣሎ። ረእዩዎ የማነ ኖከያ፣ ንህዝቢ ትግራይ ናብ ሓዊ ጠቢሱ ንሱ ብህይወት ከነብር ኣይተፈቐድሉን። ብስርዓት ከቐበር እሞ ይትረፍ፣

"ዋይ ሓወይ" ኢሉ ዝበኽየሉ እሞ ይትረፍ መቐዪዕን መቐለድን ቆልዑ ኾይኑ ብኸብዱ እናሓሰበ ከብዱ ዘርጊሑ ሓሊፉዋ 'ዛ ዓለም። ረእዩዎ ዛዲግ ኣብራሃ፣ ሓለቕቶቱ ዝብልዎ እኳ ከብል ዘይኸእል ናይ ቤት መንግስቲ ተረፍ-መረፍ ዝኣራሪ ከልቢ እኳ ዘይዳረጎ ቱስቱስ ሓሳዊ ኮይኑ ይነብር ኣሎ። ረእዩዎ ኣታኽልቲ ሃይለስላሰ፣ ኣይ ሰሙን ኣይ ሳልስቲ ዝብላዕ በላሊዑ ምስ ኩሎም መበናድድቱ ተባኢሱ ናብ ኣዲስ ኣበባኡ ሃዲሙ ኣሎ፣ ትግራይ ኣይዓደይን ኢልዋ እነሆ። "ትግራይ ለቒቕካ ዉጻእ" ዝበሎ ሓይሊ ግን የልቦን፣ መን ደኣ ባዕሉን ተግባሩን ጥራሕ። ረእዩዎ ሙሉ ነጋ ኣሽንባይ ህዝቢ ከስዕቦ ዘዋቕሮም ካቢኔኡ እኳ ፋሕፋሕ ኢለሙዎ ኣብ ምክሳስን ኣብ ምንቛርን ይውዕል ኣሎ።

ብሓቂ ኣብ ትግራይ ብሬን ሒዝካ ካብ ምትኳስ ባንዳ ኮይንካ ከብድኻ ምምላእ እዩ ዝኸብድ። ቢቃ ህዝቢ ትግራይ ባንዳ ከትከዉን ኣይፈቕደልካን። ህዝቢ ከም ህዝቢ ዶ ዋርድያ ይወጽእ እዩ ደቀይ? ህዝቢ ከም ህዝቢ ዶ ንኸብሩ ክንድዙይ ይሕሉ እዩ ደቀይ? ናይብሓቂ ኣብ ዓለም "ጅግና ካብ ምኳን ባንዳ ምኳን ዝኸብደላ ምሬት እንተደኣ ሃልያ ትግራይ እያ።

እምበር ትግራይ!
ጅግና ካብ ምኳን ባንዳ ምኳን ዝኸብደላ ምሬት!

ንጋደል !

ልእልቲ ዓ.

መንእሰይ ዲኻ? ተወሊድኻ ኣብ ዝዓበኻሉ መረበትኻ ብወረርቲ ከይትርሸን። ሬሳኻ ከይልዓል ኢሎም ደርብዮም፡ ስድራኻን ወገንኻን ከይተሕዝን። ኣብ ቅድሚ ዓይንኻ ሓፍትኻ ከጋስሉ ከይትርኢ። ንእስነትኻ ከይምንጥሉኻ ሓደራ፡ ኪድ ተዓጠቕ ተጋደል!

ሓደግኡ እንተዝስላሕ ብብዙሕ ዕፅፌ ኣብቲ ዘለኻዮ ምፅናሕ ናብ ሞት ይቐርብ። ኣብ ድላዮም እናንተቱ ዝወስዱኻን ዝሓርዱኻን በጊዕ መስዋእቲ ከይትኸውን። ኪድ ብረት ኣልዕል፤ ኪድ ንነብስኻ ተኸላኸል፤ ኪድ ንትግራይ "ኣነ ብድውለይዶ ዓድይ ከትዕዘብኒ" በላ።

ስቓይ ህዝብኻ ከሓፅር ናብ ኣሕዋትኻን ኣያታትኻን ተፀምበር። ንወለዶ ዝሓልፍ፡ መዋእልኻ እትኾርዐሉ ታሪኽ ፀሓፍ።

ባርነት ከይትላመድ ሓደራ! ካብ መስዋእቲ መግዛእቲ እዩ ዝኸፍእ። ምእንቲ ህዝብኻን ዓድኻን መስዋእቲ ደኣ ዕድሎት እንድዩ። ሽምኻ ኣብ ወርቃዊ መዘገብ ታሪኽ ከሰፍር፡ ኣብ ዓለም በቲ ዝጠዓመ መዓርግ 'ተጋዳላይ' ተባሂልካ ክትፀዋዕ ውረድ ንሜዳ። ኣብኡ ዘሎ ንፋስ ናፅነት ኣብ ካሊእ የለን።

እናገፈፉ ዝወስዱኻ፤ ኣብ ኣፍ ደገ መረባኻ ዝርሽኑኻ፤ ደምኻ ብከንቱ ዝፈስስ መንእሰይ ከይትኾን፡ ትግራይ ከይትዕዘበካ!

መንእሰይ ኢኻ። መንገዛ ዓድኻን መሬትኻን ንዓዲ ኣቦኻ መፅዮም እትኣትወሉን እትወፅሉን ሰዓት ከውስኑልኻ ከይትፈቅድ። ከሳብ መዓዝ ኣብ መንገዲ ወታደራት ክትርኢ ከለኻ እናደነንካ ክትሓልፍ? መሬትኻ እዩ! ትግራይኻ እያ። ብረትካ ሒዝካ ቅንዕ ኢልካ ተጋደል።
'እምቢ' በል!

መንእሰይ ዲኺ? ሰውነትኺ ሜዳ ኲናት ኣይኾነን። ኣብ መግዛ መሬትኽን መረበትኽን ከብርኺ ከጋስሱ፣ ኣካላትኺ ከጉድሉ ከይትፍቕዲ። ከሳብ መዓዝ ንሰም ዘይብሉ መንገዲ እናተሓባእኺ ክትኸዲ? ከሳብ መዓዝ "ሎሚ ዶ ፅባሕ ንሓወይ ቐተሉለይ?" እናበልኪ ኣብ ስግኣት ክትነብሪ? ከሳብ መዓዝ ዝተዓመፀት ጓል ብዝሰማዕኺ ቁፅሪ ክትሽቑረርን ክትሰግእን? ከሳብ መዓዝ ኣብ ገዛኺ ተሓቢእኺ ክትፀንሒ?
ኪዲ ናብ ኣሓትከን ኣደታትኽን። ትማሊ ጎሮሮ ፀላኢ ሓኒቐን ትግራይ ሓራ ዝገበራ ጀጋኑ ተጋደልቲ፡ ሎሚ እውን ምእንተ ትግራይ በረኻ ወሪደን ይኳሽሓ ኣለዋ።

ምስኣን እዩ ዘሎ ናፅነት፡ ምስኣን እዩ ዘሎ ቅሳነት! ዋግዋን ብርሃን ከርእ ጅግኒ እዩ። መሊኡ ከወግሕ ቀሪቡ ኣሎ። ኣካል እቲ ወርቃዊ ታሪኽ ኩኒ።

ኣብ ሙሉእ ዓለም ዘለዉ ተጋሩ ለይትን ቀትርን ስቓይ ህዝቦም ንዓለም የጋውሑ ኣለው። ዕረፍቲ የብሎምን ስለ ትግራይ። ኣብዚ እዋን ዓለም ብዘዓባ ትግራይ እያ እተውግዕ ዘላ! ኩሉ ሻብ ድማ ፍትሓዊ ቃልሲ እዩ ዝዕወት! ሕቶና ሕቶ ግዝኣታዊ ሓድነት እዩ ፣ ሕቶና ሕቶ መሰል ዓርሰ ውሳነ እዩ፣ ሕቶና ሕቶ ሓርነትን ናፅነትን እዩ! ቃልስና ድማ ህዝባዊ ቃልሲ!
ዕሱብ ብልጽግና ዲኻ? ዲኺ? መውደቒኹም ኣዳልዉ።

ንዓኹም እንተሚሒርና ትግራይ ኣይትመሓረና!!
ትግራይ ትዕወት!

ብሄራዊ ውርሻ !

የማን ኪዳን

ብመንፅር ሓደሓደ ተንተንቲ ፖለቲካ ዓለምን ጦብያን እቲ ሐዚ ገጢሙ እኒሀ ፅልመትን ቅልውላውን ቀንዲ መበገሲኡ ኣብ ልዕሊ ሕገ-መንግስቲ ዝተፈፀመ ጥሕሰት እዩ ዝብል ትንታነ ይሀብሉ። ትካል ከራይስስ ግሩፕ ቅድሚ መረፃ ትግራይ 2012 ኣብ ዝሰርሖ ፀብፃብ፤ መረፃ ትግራይ መንቀሊ ጎንፂ ክኸውን ከምዝኽእልን፤ እዚ ጠጠው ንምባል ድማ ወይ እቲ ፌደራል መንግስቲ ወይ መንግስቲ ትግራይ ውሳነኦም ክዓፅፉ ከምዘግበኦም ሓቢሩ ነይሩ። ትግራይ ሕገ-መንግስታዊ መሰላ ተጠቒማ መረፃ ንምክያድ እንትትውስን መንግስቲ ኣብይ ድማ ሕገ-መንግስታዊ ጥሕሰት ፈፂሙ ኣብ ልዕሊ ትግራይ ጥቕዓት ከምዝፍፅም ተሓነነ። ነዚ ጃህርኡ ድማ ብዙሓት ሊሂቃትን ፓለቲከኛታትን ጦብያ ኢ-ምኽንያታዊ ትንታነ ሂቦም ፅላለ ኣብይ ክቐባብእሉ ፈተኑ።

ኮይኑ ግን እዚ ኣብ ልዕሊ ትግራይ ዝተፈፀመ ጥሕሰት ሰብኣዊ መሰልን ሕገ-መንግስቲን ዋና ምኽንያቱ መረፃ ትግራይ ኣይኮነን። 'ብሄራትን ልሂቃን ጦብያን ኑቲ ሕገ-መንግስቲ ዝሪኡሉ ውርሻዊ-መነፅር(legacy) መሰረታዊ መንቀሊ እቲ ጎንፂ ኮይኑ ኣብ ቅድሚት ይስራዕ።

ብሄራዊ ውርሻ(legacy) ሓደ ህዝቢ ካብ ናይ ዘመናት መነባብሮኣዊ ልምዲ ዝቕዳሕ ኽይኑ ብባህሊ፤ ሃይማኖት፤ ቋንቋ ወዘተ ኣቢሉ ናብ ወለዶታት ተሰጋጊሩ ''ንህልው መትከል' ንፃፍ ይኸውን። ስርዓተ ሃፀይ ጦቦያ(Ethiopian Empire) ኣብ መዋእሉ ካብ ዝተፈላለዩ ብሄራት ብዝበቖሉ ስርወ መንግስታት ዝተመሓደረ እንትኾን ሳላ'ዚ ድማ ወነንቲ እዞም ስርወ መንግስታት ዝኾኑ 'ዓበይቲ ብሄራት' ወነንቲ ንናይ ባዕሎም ብሄራዊ ውርሻ ክኾኑ ኣኽኢልዎም እዩ።

ህዝቢ ትግራይ ኣብ ዝሓለፉ ዘመናት ኩሎም ቀፀላታት ህዝባዊ ጥርናፈ ማለት እውን ጭፍራ(band level)፤ እንዳን ዓሌትን(tribe) ብብደረጃኡ ሓሊፉ ናብ ብሄርነት ዝዓበየን ነዚ ዝምጥን መንግስታዊ ቅርፂ ሃኒፁ ስልጣነ ጠጠው ዘበለን ህዝቢ እዩ። ካብዚ ስልጣን ዝወረሶ 'ጎይታ ኑብስኻ' ናይ ምኺን ቅርፂ መንግስቲ ናይ ምህናፅ ውርሻ ድማ ወኒኑ እዩ።

ህዝቢ ኦሮሞ እውን ህዝባዊ ፖለቲካ ኣማዕቢሉ ናብ ቅርፀ ብሄር ከብ ኢሉ ናይ ባዕሉ ሃይማኖት፤ ቋንቋን ስርዓተ ምሕደራን ብምህናፅ ናይ ባዕሉ ብሄራዊ ውርሻ ክፈጥር ክኢሉ እዩ።

ሃይማኖትን ካልኦት ባእታታትን ካብ ህዝቢ ትግራይ ዝወረሰ 'ብሄረ ኣምሓራ' ብወገኑ ብወካልነት ዝተፈላለዩ ስርወ መንግስታት ናብ ደቡባዊ ገፅ ጦብያ ብምስፍሕፋሕ ግዝኣተ ሃፀይ ጦብያ ኣስፊሑ። ነዚ ሰዒቡ ድማ መስርሕ ስርዓት 'ምስለነይን ነፍጠኛን' ተጠቒሙ ናይ ካልኦት ብሄራት መንነት ብምዕብላል ኢሉ እውን ብምጭፍላቕን ብምጥፋእን ሃገር ንምህናፅ ፈቲኑ። ክም ብሄራዊ ውርሽኡ ድማ ወሲዱዎ!

ኮይኑ ግና እንትርፈ ኣብ ውሑዳት እንዳታትን ቀቢላታትን ብዓብላላይነት ትምክሕቲ እተሰነየ ስርዓተ ሃፀይ ጦብያ ውፁእ ዝኾነ ብሄራዊ መልከዕ ከሕዝ ኣይከኣለን። ጦብያ ናብ ሓደ ወይ ተመሳሳሊ ብሄራዊ ውርሻ ከይበፅሐት ካብ ስርዓተ ሃፀይ ናብ ውልቀ መላኺ ወታደር ቀጺሉ ድማ ቅርፀ መንግስቲ ፌደራል ሪፐብሊክ ክትሕዝ ገይርዋ እዩ።

ባዕልኻ ናይ ምምሕድዳር ብሄራዊ ውርሻ ዝወነነ ህዝቢ ትግራይ ትሕት ኢሉ ክነብር ብሄራዊ ልዕልንኡን ክብሩን ኣይፈቕደሉን። ነዚ እዩ ድማ ብሓይልታት ትምክሕቲ ተወሲዱዎ ዝነበረ ጎይታ ካብዚ ዝሓለፉ ሒደት ዓመታት ናብዚ ግን ሓደሽቲ ምዕባለታት ክርኣይ ዝጀመረ ፓለቲካ ጦብያ ዘይቃደው ነገራት መልእዎ። ዋላኳ ከም ተርእዮ ሓደሽቲ ይበሃሉ እንበር መበቆሎም ግን ሕዱር ብሄራዊ ውርሻ እዩ። ምስ ዕብየት ቁጠባን ካብ ዩኒቨርስቲታት ተመሪቖ ዝወፅእ ወሰኽ በዝሒ መንእሰይን ስዒቡ ሕቶ ፖለቲካዊ ተወካልነት ኦሮሞ ብሰፊሑ ክንፀባረቕ ጀመረ። ዘለዎ ብልጫ ቁፅሪ ህዝቢ ተበሊፁ ኣብ ፌደራል ዝርከቡ ፖለቲካዊን ሲቪልያዊን ስራሕቲታትን ትካላትን ክዕብልል ባህጊ ኣዕበየ።

ብሰፊሑ እንትረአ እቲ ገጢሙና ዘሎ ኩናት ኣብ መንጎ ዘይቃደው ባህጊታት ዘለዎም ህዝብታትን ብሄራትን እዩ።

ዓርስኻ ናይ ምኧን ፀግኡ ተቓሊሱ ብስርኡ ዝመለሰ። ብኽቢድ መስዋእቲን መስተንክራዊ ዓወትን ዝተተኸለ ስርዓት ፌደራሊዝም፥ ህዝቢ ትግራይ ቀንዲ ሕቱኡ ዝነበረ 'ጎይታ ርእሱ' ናይ ምኧን ሕቶ መሊሱ፤ ነዚ ዘረጋግፀሉ ሕገ-መንግስቲ ድማ ኣፅደቐ። ካብ ዓርሱ ሓሊፉ ንኻልኦት ብሄራትን ንቕርፀ ብሄር ዘይበፅሑ ህዝብታትን ዋሕስ ኾይኑ መሰል ዓርሰ ውሳነን ዓርሰ ምሕደራን ዘጎናፅፍ ስርዓት ተኸለ።

ቀፂሉም ኣብ ዝሰዓበ ዓመታት ፌደራላዊ ቅርፂ ዝሓዘ ሕገ-መንግስቲ ተግባራዊ ኮይኑ ተሞኪሩ ተመሳሳሊ ሕቶ ዝነበሮም ኻልኦት ብሄራት እውን ብውሕስና እቲ ሕገ-መንግስቲ መሰል ዓርሰ ውሳነኦም ተኸቢሩ ነናይ ባዕሎም ብሄራዊ ውርሻ ኽንብሩ ቃል ኪዳን ኣተው። በረኸት ቃልሲ ህዝቢ ትግራይ ዝበፅሖም ኩሎም ኣህዛብ ድማ ብመረፃ(electoral democracy) ወነንቲ ሉዓላዊ ስልጣን ምኧኖም ኣረጋገፁ።

ናይታ ዓፍጣጢትን ኣሃዳዊትን ስርዓት ወኪል እየ ዝብል ሓይሊ ብወገኑ፥ ነታ ብጀጋኑ ደቂ ትግራይ ፀሓያ ዝዓረባ ሃፀያዊት ሃገር ጦብያ ብሄራዊ ውርሻ ክምልስ ብልሂቃን ትምክሕቲ እናተመርሐ ንነዊሕ እዋን ጎስጓሱ ኣካየደ። ሕቶ ህዝቢ ኦሮሞ ጨውዩ በትረ ስልጣን ብምዕታር፤ እታ ለማዕ ጨርቂ ካብ ዝወደቖቶ ኣልዒሉ ባህጉ ከስምር መንግስታዊ መሓውር ጨበጠ።

ድሕሪ እዙይ እዩ እምበኣር ብሄራዊ ታሪኹን ውርሽኡን ናይ መግዛእ ርእሱ መንግስቲ እምበር ዘይናሃቱ ምስለይነ ከመርሖ ዘይፈቅድ ህዝቢ ትግራይ ሕገ-መንግስታዊ መሰሉ ተጠቒሙ መረፃ ከካይድ መዓልቲ ዝቖረፀ። መንግስቲ ፌደራል ድማ በቲ ዓምፃፃይ ዝኾነ ባህሪኡ ጥሕሰት ሕገ-መንግስቲ ከምዝፍፅም ተሓነነ። "መናእሰይ ትግራይ ከረግፉ እዮም፤ ኣዴታት ትግራይ ክነብዓ እየን፤ ግዛውቲ ትግራይ ክነዱን ህፃናት ትግራይ ብዘይ ወለዲ ክትርፎምን እዩ" በለ። "ትግራይን

እንጨብጣታለን" ዝብሉ ጨባጣት ሚድያታት ትምክሕቲ ተቖፃፀሩወን። "የወንበዴ ዘር ግንባሩን በለው" ተባህለ። ካሊእ እውን ብዙሕ ...

ህዝቢ ትግራይ ካብዚን ካብቲን ዝፍነው ጃህራታትን ብደዐታትን ምስ ሰመዐ ገዛኡ ዓፅዩ ንበይኑ ከመከር ጀመረ። ከም ኣያታቱ "ሽዋ እንታይ ግበሩ እዮም ዝብሉና" በለ። ካብ ብሄራዊ መንነቱን በዊሑዎ ካብ ዝነበረ ታሪኻዊ መንግስታዊ ፀፍሒን ተበጊሱ ዓበይቲ ዛዕባታት ኣልዐለ።

ትግራይ ናይ ባዕላ ብሄራዊ ሃገረ መንግስቲ እምበር ኣብ ትሕቲ ኻሊእ ሃገር ዝትግበር ብሄራዊ ክልላዊ መንግስቲ ትበፅሖ ካብ ዝግበአ ቑጠባውን ፖለቲካውን ፀፍሒ ይድርታ እዩ ዝብል ሓሳብ መዘራረቢ ነጥቢ ማሕበራዊ ሚድያ ትግራይ ኮነ። ትግራይ ዓዲ ንምኺን ዘኽእሉ ኩሎም ባእታታት ኣማሊኣ እናሃለወት ምስ ታሪኽናን ባህግናን፣ ምስ ኽብረታትናን ፀጋታትናን ዘይመሳሰሉናን ዘይንቃደውን ኣህዛብ እንታይ ኢና ንገብር ዘለና? ዝብል ሕቶ ሊሂቅን ደቂቅን ትግራዋይ እናልዐሎ ምስ ዝኣምኖን ዝመስሎን ተላዘበ።

ክብርትን ሕፍርትን፣ ምዕብልትን ተፈራሒትን ድልየታት ህልውን መፃኢን ዘማልእት፤ "ጎይታ ኑብሳ፣ ወናኒት ርእሳ" ዝኾንት ሓዳሽ ሃገረ ትግራይ ክርኢ ሓዱሽ ወለዶ ትግራይ ኣተስፈወ። ኣተስፈው 'ውን ኣይተረፈን ከም ጅማሮ ድማ መሰል ዓርሰ-ውሳንኡ ተጠቒሙ መረፃ ብምክያድ ናተይ ዝብሎ መንግስቲ ተኸለ።

ሕጋዊ መረፃ ትግራይ ስዒቡ ዝተፈላለየ ብሄራዊ ውርሻ ዘለዎም እልፊ ብሄራት እንትሰሓሓቡ ክሽራረፍ ዝጀመረ ሕገ-መንግስቲ ጦብያ ምሉእ ንሙሉእ ተረሲዑ ናብ ዓይኑ ዘውፅአ ጥሕሰት ሕጊ ተሰገረ።

እቲ ቐንዲ ፀላኢ ዝኾነ ተስፋሕፋሒ ሓይሊ ኣምሓራ ድማ ባህጊ ህዝቢ ኦሮሞን ኻልኦት ብሄርተኛታትን ጎቢጡ በትረ ስልጣን ብምዕታር መብዛሕትኦም እንዳታትን ቀቢላታትን ኣገዲዱ፣ ኢታሊሉን ኣደናጊሩን ኣንፃር እቲ ቀንዲ መነሓንሕተይ ዝበሎ ህዝቢ ትግራይ ክስለፉ ብምግባር ወራር ከፈተ። ካብ መላእ ብሄርን እንዳን እታ ሃገር ኣኽቲቱ ዘምፅኦ ሰራዊት ካብ ማህረምቲን ግስሚትን ተጋሩ ከምዘየድሕኖ ሕሉፍ ዛንታታት ዘኪሩ ብጉሓቱ ቁርፁ ዝፈለጠ ዓቀይታይ፤ ኑቲ ምስ ትግራይ ሕዱር ሕማም ዘለዎ ስርዓት ህግደፍ ምስ ጋዕ ገልጠሙ ኣብ ጎድኑ ኣሰለፎ። እዚ ኹሉ ዘራዪ ሒዙ እውን ኣብ መዓንጥኡን ባሕሪ ከብዱን ዝኣተዎ ቑሪ ከወፅሉ ስለዘይከኣለ ናይ ኻልኦት ሃገራት ኣፅዋራትን ወተሃደራትን ብቐጥታ ብምስታፍ ኣብ ልዕሊ ትግራይ ወፈረ። እቲ ኹሉ ተፈጢሩ ዘሎ ኩነታት ድማ ተፈጠረ።

ብሰፊሑ እንትረአ እቲ ገጢሙና ዘሎ ኩናት ኣብ መንጎ ዘይቃደው ባህጊታት ዘለዎም ህዝብታትን ብሄራትን እዩ። ነዚ እዩ ሕቶ ህዝቢ ትግራይ ኑቶም ኣንፃር ሕገ-መንግስቲን ህዝቢ ትግራይን ዝተልዓሉ ሓይልታት ብምጥፋእ ክምለስ ዝኽእል። ስለምንታይሲ ብሄራዊ ውርሻ ትግራይ ምስ ብሄራዊ ውርሻ ኻልኦት ብሄራት ክሳነ ስለዘይኽእል። ክብርታቱን ፀጋታቱን ተኾርምዩ ክነብር ስለዘይፈቕዱሉ። ዝበፀሖ ፀፍሒ ብሄራዊ ስልጣን ኣብ ብሄራዊ መንግስቲ ቕርፂ ሃገር እምበር ኣብ ፌደራላዊ መንግስቲ ቕርፂ ሃገር ክስተርሒ ስለዘይኽእል።

ኣብዚ ኩነታት ብሄራት ጦብያ ውርሽኦም ብዝመርሖም በቢመንገዶም ይተሙ ኣለው። ገሊኦም መንገዲ ዕልምልምን ጉዕዞ ጥፍኣትን እንትጅምሩ ትግራይ ግና ፈለገ ድሕነታ ትኸተል ኣላ። ድሮኳ ባና ብርሃን ሓርነት ኣብ ሓራ መሬታት ትግራይ ከኹላዕ ጀሚሩ ኣሎ።

ኦ ተጋሩ !

ኢትዮጵያ ትዕነው በሉ !

ሕድያት ትግራይ

መምዘኒ ኩነታት ዓለም እንተዘይተገልቢጡ፤ መርተዖታት ሓቂ እንተዘይተለዊጡ፤ እቲ ኩሉ ዓለም ዝፈልጦ፣ ዝነበረን ዘሎን ኩሉ ከውንንት መልክዑ ቀይሩ ምርዳእን ምትርጓምን እንተዘይተጀሚሩ..

እቲ ብምሩኻት ሰራዊት ኢትዮጵያ፣ 'ኢሰልብ' ዘይገብሩ ድሑራት ወረርቲ ኣምሓሩን ብሓሳዳት ኣራዊት ሰራዊት ሻዕብያን ኣብ ልዕሊ ትግራይን ተጋሩን ዝተፈፀመ ኩሉ ነገር ዘማለአ ገበን ምጥፋእ ዘርኢ፣ ብቲ ልሙድን ንቡርን መግለፂ ከትገልፆ ንዓና ግዳያት ንዝኾንና ተጋሩ ላግጺ ኾይኑ እዩ ዝስመዐኒ።

እሞ እንታይ ዳኣ ንግበር? ንዝብል ሓታቲ ግን ንፁር መልሲ ዝህልወኒ ኣይመስለንን...

ነገር ግን ነቲ ከትዛረቦን ከትፅሕፎን ዘፀግም፣ ሕሊናኻ፣ ሃይማኖትኻ፣ ስብእናኻን ሰብኣውነትካን ዝፈታተን ተግባራት ዳኣ ከመይ ንሰንዶን ንወለዶ ነሕልፎን? ንዝብል ቅኑዕ ሓታቲ ግን መልሰይ "ነቲ ዘይንቡር ግፍዓዊ ተግባር፣ ብቲ ልሙድ፣ ንቡር፣ ዝፀነሐ፣ ዝተለመደ፣ ቋንቋን ኣፃሕፋን ዋላ እውን ይኹን 'ክይንሰንፍ' ዝብል ጥራሕ እዩ ምሕፅንታይ፤ እወ ክይንስከፍ!

ምኽንያቱ ኣብ ልዕሌና ዝተፈፀሙ ግፍዕታት ካብ ምብዘሖምን ምኽፈኦምን ዝተልዓለ ስቓታ ክይንመርዕ እሞ . . . ከምቲ "ሓራስ ሕማም ሕርሳ፣ ተጋሩ ስቓዮምን በደሎምን" ረሳዕቲ እዮም ዝበሃል፥ ኩሉ ጠንጢንና ናብ ካሊእ ውራይና ክይንኣቱ። ዳግም ናብቲ ሕሉፍን ኣዝዩ ስሙይን ናይ ምርሳዕ ሕማምና ተመሊስና ንደቅናን ደቂ ደቅናን "ገርገራ ሓፁራ" ትግራይ ገዲፍናሎም ክይንኸድ። እወ እቲ ሕዱር ሕማምና ዝኾነ 'ህዝባዊ ዝንጋዐ'(mass dementia) ክይተጥቅዐና ሃየ!

ሓደራ ኩሉ ብፅሑፍ (መፃሕፍቲ)፣ ብፊልሚ፣ ብስራሕቲ ጥበብ፣ ዋላ እውን ኣብ ስርዓተ ትምህርትና ቀሪፅናን ሃኒፅናን ንሻገረሉ። እወ ኹሉ ቀሪፅናን ሰኒድን ክነሻግሮ ግድን ይኸውን!! እንተስ ኣድላይ ተኾይኑ ኣብ ዝጠዓመና ሕነ ክንፈድየሉ ፤ እንተስ ሕሉፍ ጌጋ ካብ ምድጋም ክንመሃረሉ ካብ ዝብል. . .

" ነቲ ኣብ ልዕሌና ዝተፈፀመ ዘይንቡር ፍፃመ" ብቱ ልሙድ፣ ንቡርን ዝፀነሐን ኣፃሕፋ ግን 'ክይተሰከፍኹ' ፅሒፈ ኣለኹ እሞ ሰዓቡኒ።
ኣኸለ! ክይተሰከፍኹ እየ ዝፅሕፍ!
ተጋሩ "ኢትዮጵያ ትዕነው" በሉ።

ንሕና ተጋሩ ብፍላይ ናተይ ትውልዲ "እ" ኣይብሃልን፤ ዘይባህልና፤ ዘይናትና ብዝብል ብላይ ብሂል ዝተሃነፀ እርንብ፣ ሃይማኖትና እኳ ዘይፈቕዶ "ሓዲኡ ገፅካ እንተወቒዖምኻ እኳስ እቲ ሓደ ሃቦም" ዝብልዖ ናብ 'ባጫ' ዝቐርብ ፅውፅዋይ እናተዘረበ ዝዓበየ ሰብ፤ በዛ ፅሕፍቲ ኣዚዩ ክም ዝስንብድን ዝቑጣዕን ይግምት (ይቅርታ! ኣይክስከፍን እየ!)

ወዮ ንሕና ተጋሩ ፅዋን ተግሳፅን ወለድና ክነኽብርን ሃይማኖትና ኢልዎ እዩ ዝተብሃለናዮ ኩሉ ብዘይሕቶን ጥርጣረን ተቐቢልና ክነተግብርን "ሓደ ገፅና ፀፊዖም ኣብኡ ዘሎ ኮራርምትና ንዘርግፉና ድሑራትን ለዛያትን" እቲ ዘይተወቕዐ ክፋል ገፅና ክነድግም፣ ብዘይ ኮራርምቲ ዝተረፍና ለዋሃት ደቂ ኣዳምን ሂዋንን ስለ ዝኾንና፤ ንድሑርን ንዘይርደእን ብዝወሃብ ትሕትናናን ሓልዮትን፥ ነዓና ደቂ እዚ ዘበን፥ ወለድናን ኣቦ ሓጎታትናን ድከት ኣእትዩስ ንደቅና እውን ከተርፍ ኣብ ጫፍ በጺሑ ይርከብ።

ስለዚ ሎሚ ትማሊ ኣይኮነን፣ ብዝብል ጭቡጥን ርትዓዊ ኣብ ባይታ ዘሎ ሓቂን ተበጊስና ንደቅና ዕውፅዋይ ታሪክን ሓልዮትን እዛ ሰናዕ ሃገርን ህዝባን ዘይኮነስ ሓቂ ክንነግሮም ይግባእ (ብውሑዱ ክይነጋግዮም ባዕሎም ክውስኑ ሓቂ ንነገሮም።) ካብቱ መሊኡ ዝፈስስ ዘሎ ሓቂ ንእሽቶ ተጨሊፉ ቀሪሉ ተፅሒፉ እኒህልኹም...

* ኢትዮጵያ ማለት ደም ተጋሩ መጢጣ ዘይትረዊ ጣእት ኢጋንንቲ እያ።

* ኢትዮጵያ ማለት ምኒልክ ዝብሃል ድዉይ ዝተፃወተላ፣ ዛርቲ ሸዋ ዝዕንድረላ ዛዕጎል ጠንቆልቲ እያ።

* ኢትዮጵያ ማለት ታሪኽን ጀግንነትን እኒ ንጉሰ ነገስት ሃፀይ ዮሃንስ፣ ጀነራል ራእሲ ኣሉላ፣ ባሻይ ኣውዓሎምን ኣእላፍ ተጋሩን ከሒዳ፣ ታሪኽ ሸፍትነት በዓል በላይ ዘለቀ ክተጉልህ ዓቕላ ዝፀባ "ኣብ ቡኽራ እትሓርእ" 'ብርቱ' እያ።

ኢትዮጵያ ታሪኽን ሃይማኖትን ተጋሩ ካብ ማህደር መዛግብታ ኣልዒልኻ እንትረእ፦

* ኣብ ዕውፅዋይ ዝተነድቀት ሓቀኛ ምስሊ ዘይብላ፣ ታሪኻን ሃይማኖታን ሓሶት ዝኾነት ሃገር ምኳና ምንጋር የድሊ ንተጋሩ ህፃውንቲ ትግራይ!

* ኢትዮጵያ ማለት ሓሰውቲ ፀሓፍቲ ታሪኽን ጠንቋሎ ሃይማኖተኛታት ኢና በሃልትን ዝፃውቱላ ቀለማ ዝሓሰሰ ብላይ ካርታ እያ።

* ኢትዮጵያ ማለት ተዋሳእቲ ኢና በሃልቲ ዝሕጩጩላ፣ ደረፍቲ ኢና በሃልቲ ዘላግፁላ ፣ ድንዙዛት ኣህዛብ ዝነብሩላ '27 ዓመት ብርሃን እንኪ' ክትበሃል ክላ 'ፀልሚቱኒ ካርና' እትብል ናይ ድንቁርናን ፀልማትን ሃገር እያ።

* ኢትዮጵያ ማለት "ድንግል" እናበሉ ድንግልናኣ ክወስዱ ደም ንምፍሳስ ዝቀዳደሙላ እምነት ዘይብላ ሃገር እያ።

* እወ ኢትዮጵያ ማለት ካብ ታሪኽን ስልጣንን ተጋሩ ትግራይ ተለቂሓ ትጭርሕ፣ ብሃይማኖትን ክብርን ተጋሩ ዕላል ሒዛ ዝስገደላ ሌጣ፣ ግን ድማ ነቶም ዘኸበርዋን ከሳዳ ክተቕንዕ ዝገበሩዋን ተጋሩ ክተጠፍእ ድቃስ ዝሰኣነት ሊቃቕ ዛብያ ሃገር።
ንሕና ድማ . . .

እወ ተጋሩ ትግራይ፦ ሰረ ምዕጣቕ እንኽእል ህዝቢ፣ ቂምን ቅርሒንትን ግን ዘይናትና። ወለድና ዘየምህሩና፣ ዘየፅንሑልና እውን።

ስለዝኾነ እዩ ድማ ብተመሳሰልቲ ሓይሊታት መግዛ ዘቐበልናዮም ሓለንጊን ወልዊልና ዝሃብናዮም ኣብትርቲን እናተጠቐሙ ደጋጊሞም ማእገርና ዝማሽልጡና! ከሳብ ሀ ኢልና ተልዒልና ሓመ ድበ እንእትዮም።

ፀኒሕና ድማ ሓመድ-ድበ ዘእተናዮም ፀላእቲ ባዕልትና ፈሕርና ነውፅእም። ሓኪምናን ቀሊብናን እስትንፋስ ንዘርኣሎም። እወ ንሕና ዝሓለፈ ኩሉ ረሲዕና ሕውነት ክንምስርት፣ ዓዲ ኩላትና ዝበልናያ ክዳዕ ዓዶም ክንሃንፅ ድቃስ ለይቲ ዝሓርመና ደቂ በይዛ እና!

እወ ድማ ንሳቶም ስራሕ ኣያታቶም ዘይርስዑ፣ ንዓና ዘጥፍእሉ ውዲት ክፍሕሱ ስልም ዘዮብሉ ደቂቃን ምኒልክ ወተፈረ! ክፍተትን ነኺልን ረኺብና ኢሎም ኣብ ዝኣመኑሉ ሰዓት እቲ ዝሃነፅናሎምን ዘረከብናዮምን ዓቕምና ተጠቒሞም ዝወፍሩልና። መመሊሶም ዝወሩና፣ መመሊስና እንስዕሮም፣ መመሊስና ድማ እንርስዖ። እወ ተጋሩ "ካብ ታሪክ ዝተምሃርዎ ነገር እንተሃለወ ካብ ታሪኮም ዘይምምሃሮም እዩ" ተባሂሉ ዝሕጩጩልና!

ትዕግስቲን ዓቕሊን ዝበሃሉ ክብርታትን ፀጋታትን ብዘይፍጠሮም ፀላእቲ እተኸበብና። ፍርሒን ኣዘንጊዕኻ ምጥቃዕን ጥራሕ ዝፈልጡ ኣህዛብ። ከዕግሞም ዘዕቅጡ፣ እንትጥዕሞም ዘኹረምብጡ፣ ዝሕምብጡ። መንፈሲ ዕጋቦም "ጦር-እውርድ" እናበሉ ግዝኣት እንዳማቶም ዝትብጡ። ክም ኣመሎም ብሕቡር ቅልዕም ተጋሩ ዝውቀጡ። መሊሶም ከዓ

ዘዕቅጡ፣ ከሳብ እንሳዕሪርም ዝሓብጡ ... ለለ ከዝበጡ ስለዚ ተጋሩ..

ትግራይ— ቅንዕና የሃንስን ኣሉላን— ግርህነት መራሕቲ ቀዳማይን ካልኣይን ወያነ፣ ትሕትናን ይቕረ ምባልን ወለድና ኣብ ደቅና ከይድገም ሓደራ። ኢትዮጵያ ዋጋ ትሕትና ኣይርዳእን..

ደቅና ደቂ ትግራይ ኩሕሉ !
ሓደ ገፅኩም ንዘፀፍዐኩም እቲ ሓደ ምሃብ እሞ ይትረፍ፣ ከም ደቂ እስራኤል ገና ከፀፍዐኩም ምሕሳቡ እንተረጋጊፅኩም ኣብዛ መሬት ምፍጣሩ ዘዕልእ ቅፅዓት ሃቡዎ። እወ 'እቲ ሓደ መንገለጭኹም ንዘፀፍዐኩም እቲ ሓደ ሃብዎ' ዝብል 'ኣስተምህሮ' ይኹን ዕውፅዋይ ኣብ ዘይምዓሉ ከይተውዕልዎ!!! ፀላኢ ገና ትንዕ እንተበይበለ፡ንተጋሩ ከወቕዕ "ምሕሳቡ" ባዕሉ ስሒታን ምዓሉ ዘርድእ በትሪ ኣዕልብሉ።

መላእ ዓለምኳ ኣሊሽካ ከትረኪብ ብላምባዲና ጋዶ እዩ።

ካብታ ናይ ብሄር ብሄረሰባት ብላይ ድርዕቶ፣ ካብዛ ለጊብካ ሕፍረታ ዘይትኽውል ቦሻዕን ድሕርትን ከትፅውዓኳ እተሰከፍ ነውራም ሃገር ንሓንሳእን ንሓዋሩን ምፍልላይ ግድን ይኸውን።
እሞ ተጋሩ ዕንወት ካልእት ኣይንምነን ከንብል ዕንወትናን ኣብ'ዛ መሬት ምህላውናን ካብ ዘይምነዩልና "ድሑራት ፀላእትና" ንሓንሳእን ንሓዋሩን ከንፈላለ እንተኾይንና፣ ፀላእትና ዘብፅሑልና በደልን ግፍዕን ፀብጺብና ከንቀዕዮም፣ ሕነና ከንፈድን ኣብ መወዳእታ ድማ ከንፍለዮም ይግባእ።

እቶም ለባማት፣ ሕያዎት ግን ገርህታት ተጋሩ ወለድኹም እንታይ ይብሉ ይመስለኩም "መባእስትኻስ ለባም ይግበሮ" ይብሉ። ንፅባሕ

"... .ባዕልቶም ሰላም ከኢኦምና፣ ብጠቕላልኡ ኣብዛ መሬት እዳኣቦና ከይንነብር ከይንቐስን ገይሮምና። . . . ዋእ ብሸዋ ከንደይ ግዘ ከንብደል? . . . እሞ ምስ ስብእነትናን ዕጥቅናን?"

ንፀላኢኻ ዝግበእ በትሪ ምሃብ እምበር ሓደ ገፅካ ሂብካ፣ ካሊእ ከድግም ምዕዳም(ምስሉይን ደናንን ምኻን) ኣየድልን። እዙይ ንምግባር ድማ ከምቶም ኣብ ላዕሊ ዝጠቐስኽዎም እስራኤላውያን ልዑል ትምህርትን ንቕሓትን፣ ብሉፅ ምርምርን ዘመናዊ ዕጥቅን ወንኑ።
እምሕፀነኩም ድማ :- ካብቶም ወለዶ ኣልሚሶም ኣደዳ መግወቲ ፀላእቲ ዝገብሩ ኩሎም ሕማቅ ተግባእታት(ወልፍታት) ከትርሕቑ !!!

ስልጣነ፣ ታሪኸ፣ ሃይማኖት፣ ኒሕን ሓቦን ትግራዋይ ሒዝኩም ንማንም ድሑርን ከይዲ ዝግመቱ ዘይወድእ እንዳን ቀቢላን ብሄር እየ በሃሊን ርእሰኹም ከየድንንኩም ሰድሩ። ወዮ ድኣ ምሒር ስከፉነትኩም ሓሊኹ ሒዙኩምን እምበረ መጠን ድፍረተ ትምክሕቲ ወጢሩዎምን እምበር፣ በቲ በሪኸ ስልጣነኹም ማዕረኹም ደረቱ ነፊሑ ከረግፅ እየ ዝብል፣ ኣሸንኳይዶ ካብዛ ድሕርቲ ስናዕ ሃገር ካብ

መታዓረቕን ኮፍ ኢልካ መላዘብን ዝኾን ዋላ ከንዲ ዓይኒ መርፍእ ትኾን ነኺል እንተሓደገ ብዝብል። ግን እዙይ ከምቲ ንሕና ተጋሩ ንሓስቦ ኣይኮነን። "ፀላእትና ድሑራትን ደናቑርን እዮም"። ንፅባሕ ዝብሃል ዘይፈጠረሎም። ኣይኮነሎምን እምበር እቲ ግሁድ ሓቂ፣ ኣብታ ፅባሕ ከትህሉ ዝደልይዋ ሊጋብ ሃገር ተጋሩ ከንነብረላ ኣይደለዩን ነይሮም። ተጋሩ ዘይብላ ሃገር ከምስርቱ ከብሉ እዮም ከጥፍኡና ፀንቂቕም ዘሚቶም።

ሃየ...ነዞም ንድሕሪት ዝጎቱና ንጥፍኣትና ድቃስ ዘይብሎም "ድሑራት ፀላእቲ" ከነሳሊን ዝገደፉልና በሰላ ክንሕከምን ግዜ ከይነጥፍእ። "ለትግሬ እንድ ይቅርታ ይበቃዋል" ዝብል ነፋጥ ዘረባ ነፍጠኛታት ናብ ጓሓፍ ጉሓፍና ዓድና ነፅሪ።

ሃየ መዘግቡ... ነዛ ካብዛ መሬት ኣዳምን ሄዋንን ከተጥፍኣና፣ ደቃን ንብረታን፣ ሃፍታን ጥሪታን

ዘኸተተት፣ ዓቕማ ዓቕሚ ሽምባዕታ ምስ ኮና ድማ ንቶም ደናቑር ኣራዊት ሻዕብያ፣ ንቶም 'ኢቮሊቭ' ዘይገብሩ ድሑራት ሽንቲ ትምከሕቲ፣ ከምኡ እውን ንቶም ኣልሜ ዘቃፅሎም ገንዘብ ነዳዲ ዘዕበዶም ሱዑዲ ዓረብን ኢምሬትን.. ነታ ትማሊ ሰላም ከትኸውን ደምና ዝኸፈልናላ መቐመጫኢ ዘይከደነት ሶማልን ዓዲማ፣ ኣብ ልዕሊ ከቡራት ኣዴታትናን ኣሕዋትናን፣ ኣብ ልዕሊ ዕሸላት ህፃናትን ኀዮም ዘይመነዉ መናእሰያትናን፣ ኣብ ልዕሊ እቶም መኸገን ፍልጠትን ያታን ዝኾኑ ፅላል ዳዕሮ ሽማግለታት ወለድና፣ ኣብ ልዕሊ እተን ከም ሰብ ጨነእን ንሃርፈን ጥሪት ገደናና፣ ኣብ ልዕሊ ወሓዝቲ ሩባታትና፣ ሳዕሪ፣ ኣእዋምን ኮታስ ኣብ መሬትና፣ ዘሚታን ኣዝሚታን ከተቃብፀና ዝወፈረት ሃገር እያ ኢትዮጵያ(ሽማ ሽይጣን ይፀውዓዮ)!

ከተቃብፀና መሚኢ . .ሳላ ትብዓት፣ ቁራፅነት፣ ጅግንነትናን መስተንከራዊ ፀዋርነትናን ደኹዕና ምስወዳእናያ እቲ ንዘመናት ሒዝናዮ ዝመፃና ገርህነትና ተፃዊኑና፣ እቲ ዝተለመደ ዓይነት ዕርቆምን ይቅርተኦምን ከይንቕበል ሃየ(ምኒልክ ኣብ ልዕሊ የውሃንስ፣ ሊሂቃን ሸዋ ኣብ ልዕሊ ዕውት ብሄራዊ ቃልሲ ኻልኣይ ወያነ ዝፈሓሰዎ ውዲት ልቢ ንበል ሃየ)...ሕነ ህዝብና ከንምልስ ግድን ይኸውን። ብእርይ ቁፅሪ ዝኸሰርናዮ ቆፂርና፣ ኳሕሳና ከንረክብ ይግባእ!

ከምቲ ኣቦና ኣባ መብረቕ ብላታ ሃይለማርያም ረዳ ዝበልዎ "...ባዕልቶም ሰላም ከሊኦምና፣ ብጠቕላልኡ ኣብዛ መሬት እዳኣቦና ከይንነብር ከይንቕስን ገይሮምና። . . . ዋእ ብሸዋ ከንደይ ግዘ ከንብደል? . . . እሞ ምስ ሰብእነትናን ዕጥቅናን?" እወ! ከንደይ ግዜ ከንብደል? ገዲምስ ይኣኽለናባ! ይኣኽለና በሉ!

እወ! እዛ መልገብ ድሕረትን ድንቁርናን ዝኾነት ሃገር፣ ኣብ መወዳእታ ዕድመኣ እያ እትርከብ፣ ከትቃብፅ ንሓግዛ! ይኣኽለኪ እዩ ንበላ!
ተስፋ ፅባሕ ተረኪብቲ ሃገረ ትግራይ ተጋሩ ከምታ ናትና ሰኸፈት ተሰኪፍኩም፣ ኣይብሃልን ከይትብሉ፣ "ኢትዮጵያ ትፅነው በሉ"።
ኣሜን !!!!!

በዓል ሓለኸጊ

... ካብ ገፅ 23 ዝቐፀለ

ተጋዳላይ ሎሚ፣ ተጋዳላይ ትማሊ፣ ተጋዳላይ ፅባሕ ኩሉ ጊዜ ተጋዳላይ እዩ:: ተጋዲሉ ዘውድቖም ፀላእቱ መልከዖምን ኣመፃፅኣኦምን ከፊላለ እምበር ዘበን ዝጠልቦ ብልሒን ኒሕን፣ ጥበብን ኣደብን ተዓጢቑ ሓሊኹ ራዕ ዘብሎም ጅግና ተጋዳላይ ኩልሻብ ንስ እዩ:: ካብ ውሉድ ወለዶ ዝሰግር መንፈስ ቃልሲ፣ ኣርማ ፅንዓት፣ ማህተም ፍትሒን ርትዕን፣ ሽግ ሓርነትን ሓድነትን ለኩሉ ዘብርሀ ወለዶ ኣሎ:: ኣብ በቢ ፅባሑ ንዕኡን ከምኡ ዝበሉን ጀጋኑ ምውላድ እትኽእል ኣደ ድማ ኣላ፣ ትግራይ::

ንነፃነቱን ሓርነቱን ብዝኾነ ማል ዘይዋገ፣ ወፅዓን በደልን ሓፍቲ፣ ጎረቤቲ፣ ኣዲኡ፣ በዓልቲ እንዳኡ፣ ወዱ ዘመዱ፣ ኣቡኡ ሓሙኡ ኮታስ ሰቡ ቤተ-ሰቡ፣ ዘቤቱ ዘገዳሙ ኣሜን ኢሉ ዘይቕበል፣ ክብሪ ዓዱ ዝትንከፍ ገሃሲን ማእኮት ዓውዱ ዘጉድል ሃውዳዴስን ዘይፈቱ ትግራዋይ ድምፁ ዓው ኣቢሉ ዝዘምራ ናይ ቁርፂ መዓልቲ መዝሙር ድማ ኣሎቶ::

"ዘይንድይቦ ጎቦ
ዘይንሰግሮ ሩባ፣ ፍፁም ወይከ የለን፣
መስመር'ዩ ሓይልና፣
ህዝቢ'ዩ ሓይልና ፣ወይከ ኣይንሰዓርን::..."

ኢላ ካብ እትቕፅል መዝሙር ንሓንቲ ብርኪ እታ ግጥሚ ጠቒሱ ጋዜጠኛ ነጋ ዘርኡ ሓደ እዋን ኣብ ገፅ ማሕበራዊ መራኸቢ ዘንበራ ኣበሃህላ መእሰሪ ወግዐይ ሓርየያለኹ::

..."ሲጋና ንእሞራ ደምና ፣ ውሑጅ ይኹን፣
ኣዕፅምትና ይድቀቕ፣ ሕሩጭ ኮይኑ ይበተን"...
ኢሉ ዝተልዓለ ሞት ዘሰምብድ ህዝቢ፣ ደው ክብሎስ ይትረፍ ኣብ ቅድሚኡ ደፊሩ ደው ዝብል ከቶ መንዩ?

ኣነ ድማ እብል :-
ዋላ ሓደ!!
እዚ ወድሓንኩም።
ትግራይ ትስዕር !!!

ስዉእ ዘድሐነ ጅግና ህዝቢ

ወዲ ኣሉላ

ኣሉላ ይበሃል፣ ኣብ ከሊ. ዕድመ 30ታት ዝርከብ ትግራዋይ መንእሰይ እዩ:: ትግራይ ብጥምረት ስሉስ ሓይልታት(tripartite axis forces) ወራር ምስተፈፀመላ ሓሪት ብወለንትእም ናብ ሓይልታት ምክልኻል ትግራይ ካብ ዝተሰለፉ ጀጋኑ መናእሰይ ትግራይ ሓደ እዩ:: ኣሉላ ወተሃዳራዊ ልምዲ ኣይነበሮን፣ድምፂ ጥይት ብርሑቕ እምበር ብቐረባ ኣይፈልጦን፤ ይኹን እምበር ከም ብሌን ዓይኑ ዝሪኣ ትግራይ በዞም ወረርቲ እንትትድፈር ከዕመም ኣይከኣለን፣ ኣብ መጀመሪያ ሰሙን እቲ ወራር ናብ ስልጠና ማእኸል ወፈሩ::

መሰረታዊ ወተሃደራዊ ስልጠና ኣብ ዉሽጢ ዉሑዳት መዓልትታት ዛዚሙ ብቀጥታ ናብ ከቢድ ኩናት እዩ ኣትዩ:: ኣብ ግምባር ዕዳጋ ሓሙስ ተመዲቡ፡ ኣብ ከባብታት ዕዳጋ ሓሙስ፣ ፈራዉን (ስንቃጣ)፣ ነጋሽ፣ ኣጉላዕ፣ ሃገረ ሰላም፣ ቆራሮ፣ ገለበዳ ኢሉ እዉን ብርከት ኣብ ዝበሉ ከባቢታት ተምቤን ከበድትን ፈተንትን ዉግኣት ብምስታፍ ጅግንነቱ ኣመስኪሩ እዩ::

ኣብ ከባብታት ተምቤን ይካየዱ ካብ ዝነበሩ ከበድቲን ዕዉቓትን ግጥማት ኣብ ሕምብርቲ ፀላኢ ጠጊጉ ብምእታዉ ኣብ ማእኸል ድፋዕ ፀላኢ ኮይኑ ወረርቲ ፋሕ ጭንግራሕ እንተእትወሎም ኣብ የማነይቲ እግሩ ከቢድ መዉጋእቲ የጋጥሞ (እግሩ ይስበር)፡ ዉንኡ ኣጥፊኡ ይወድቕ፡ ኣብቲ ዝወደቐሉ ከባቢ ዝተቀበሩ ፈንጂታት ስለዝነበሩ፣ ፍንጣር ናይቶም ዝፍንጀሩ ቁምብላታት ኣብ ዝተፈላለየ ክፋላት ኣካላቱ ጉድኣት ይበፅሖ::

ድሕሪ ነዋሕ ሰዓታት ወተሃደራት ኢሳያስ ኣብ ቀረባ ኮይኖም እናተዛረቡ ድምፂ ምስ ሰምዐ ናብ ሃለዋቱን ቀልቡን ተመለሰ:: ሽዑ ኣሉላ፣ ዘለዎ ቦታ ወተሃደራት ፀላኢ ከምዝሓዝዎ ከርዳእ ከኣለ፣ ምንም ዓይነት ምንቅስቓስ ከይገበረ ኩነታቶም ከፀናፅን መረፀ:: እቶም ወተሃዳራት ኣስታት 6 ይኾኑ እዮም ናብኡ (ናብ ኣሉላ) እናቀረቡ ይመፁ ከምዘለዉ ካብ ወግዖምን ኣረጋግፆኦምን ከስተብህል ከኢሉ::

ወተሃደራት ኢሳያስ ናብ ኣሉላ ምስ ቀረቡ « ኣንታ እዛ ዓጋመ ሞይታ ድያ» ብምባል ብብድዐ ይዛረቡን ይስሕቑን ኔሮም:: ቅርብ ኢሎም ድማ ቆቢዑን ኣብ ልዕሊኡ ዝነበረ ጥምጣም(ሽርጥ) ኣልዒሎም ወሲዶምዎ:: ቀፂሎም ርእሱ ድርዝርዝ እናበሉ ኩነታቱ ከፀናፅኑ ፈተኑ፡ ኣሉላ ሐዚ እዉን ትንፋሱ ሓቢኡ ምስ ኣፅቀጠ እዩ:: ቀፂሎም ናብ ምፍታሽ ጁባ ተሰጋገሩ፤ ሓንቲ ዓባይ ሞባይልን (Smartphone) ኢሉ እዉን ኣብ መዓንጥኡ ከባቢ ዝነበረት ሳንጃን ወሲዶምወን::

ድሕሪ ሒደት ደቓይቕ ብተመሳሳሊ ክልተ ወተሃደራት ኢሳያስ ናብኡ ቀረቡ፡ ግዜ ከየጥፍኡ ናብ ጁባ ምፍታሽ ኣተዉ፤ ይኩን እምበር ኣሉላ ዝነበሮ ንብረት በቶም ቀዲሞም ዝመፁ ንሓሎ ስለዝተወሰደ እቶም ዳሕረዎት ሰረቕቲ

ውተሃደራት ኣይሰለጦምን፡፡ « ካላስ ባራ እዩ፣ ንኺድ» ኢሎም ክኸዱ ምስ በሉ እቲ ሓደ ውተሃደር ፣ «ንምንታይ ኣገላቢጥና ዘይንረኦ፡ እምበርከ ሞይቱ ድዩ?>> ብምባል ነቲ ካልኣዋይ ውተሃደር ይዛረቦ፡፡

እቲ ካልኣዋይ ውተሃደር ተቐቢሉ « ኣንታ ከንደይ ትጠራጠር ኢኻ፣ ሙሉእ ኑብሱ ደም ተፀይቑስ፣

ህዝቢ ትግራይ ንተጋደልቱ ዝሕብሕብ፣ ዝሕክም፣ ዝቕልብ ኢሉ እዉን ጅግንነትን ትብዓትን ዘዕጥቅ ቃላይ ጅግንነትን ትረትን፡፡

ከማን ኣፀቢቑ እዩ ሞይቱ » ኢሉ ብድዐን ባጫን ብዝተሓዋወሶ ቃና መለሰሉ፡፡ በዚ ካልኣዋይ ሓሳብ ስልዝተሰማዕምዑ ንዲፎምዎ ሽርብ በሉ፡ ፡ ኣሉላ ምስተወቕዐ ብከብዱ ንቑልቑል ኣፉ ተደፊኡ እዩ ደቂሱ ኔሩ፣ ከምቲ ሓደ ውተሃደር ኢሳያስ ዝበሎ መዒኦም እንተዘገላብጥዎ ብሂወት ምህላዉ ፈሊጦም ከርሸንዎ ከምዝነበሩ ዘማትአ ኣይነበረን፡፡

ውተሃደራት ኢሳያስ እቲ ቦታ ለቒቖም ምስ ከዱ እብቲ ከባቢ ተወር ዝብል ሰብ ጠፍአ፡፡እብታ ዝተወቕዐላ ቦታ ክልተ መዓልቲ ሰብ ከይረኣየ ፀኒሑ፣ ምግብን ማይን ንስለስተ መዓልቲ ኣይረኸበን። ኣብ እግሩ ብፍላይ ኣብ ካልኦት ኣካላቱ ብዝበፅሖ ቀለልቲ መጉዳእቲታት ከቢድ ቃንዛ ኣለዎ፣ ምንቅስቓስ ድማ ፍፁም ኣይኽእልን፣ እብዚ ህሞት ካብ ኣይሂ ቁምብላታት ፀላኢ፡ ካብ መርሸንቲ ውተሃደራት ኣሳያስ ኢሉ እዉን ካብ ከቢድ መዉጋእቲ ብተኣምር ዝተረፈት ትንፋስ ሰኣን ሓጋዚ ኣብ ደንደስ ዕርበት በፅሑት፡፡

ኣሉላ ኣካሉቱ ተዳኺሙ፣ ተስፍኡ ፀልሚቱ፣ ሰብን እንስሳን ኣብ ዝፈንፈኖ ጨረዉረዉ ኣብ ዝበለ ፀምፀም በረኻ ምስ መልኣከ-ሞት ይፋጠጥ ኣሎ፡፡ ዓይኑ እናረኣየ፣ እዝኑ እናሰምዐ፡ ትንፋሱ ናብ ዘለኣለማዊ ስፍራኣ ንምኻድ ኣብ ትሸባሸበሉ ቅፅበት፣ እቲ ኣብ ደንደስ መስዋእቲ ዝበፅሐ ጅግና ተጋዳላይ ትግራይ ትንሳኤኡ ዘብስር ሓደ ሰብኣይ ኣማስዩ ደበኸ በለ፡፡ እዚ ሰብኣይ ኣይተ ሓለፎም ይበሃል፣ ኣምላኽ ትግራይ ብዓሕ ግዲ ኢልዎ በቲ ጨረውረው ዝበለ በረኻ ቆሪፁ እንትሓልፍ ኣብ መገዲ እዩ ምስ ኣሉላ ጎፍ ንጎፍ ዝተራኸቡ፡፡

ኣይተ ሓለፎም በቲ ዝረኣዮ ኩነታት ኣዝዩ ዋላ እንተሰንበደ፣ ተጋዳላይ ትግራይ ምኻኑ ምስፈለጠ ግን ካብቲ ካባቢ ርሕቕ ኢሉ ናብ ዝርከብ ሰባት ዘለውዎ ቦታ ኺይዱ ሓገዝቲ ብምፅዋዕ ተሰኪሞም ናብ ቤተ ክርስትያን ወሲዶምዎ፡፡ ባህላዊ ሐካይም እቲ ካባቢ መዒኦም ንቁስሉ ብመዓርን ጨዉን ጌሮም ብምሕፃብ እግሩ ብክልተ ገፅ ከእሰር ተጌሩ፡፡ ኣብቲ ቤተ ክርስትያን ንሹዱሽተ መዓልቲ ፀኒሑ።

ነበርቲ እቲ ከባቢ ድማ ዝያዳ ደቆምን ስድርኦምን ፍሉይ ክንክን እየም ጌሮምሉ፡፡ ሲጋ፣ እንቓቑሖ፣ ፀባ፣ ደርሆን ካልኦትን ሃነፁቲ ምግብታት ኢሉ

እዉን ቁስሉ ንምሕዋይ ዘገልግሉ መዓር፣ ጨዉ፣ ሻሸን ካልኦትን ዝበሉ ኣድለይቲ ነገራት ብምምላእ ከሕከምን ቁስሉ ከሓዊን ታሪኻዊ ግድኦም ተዋፂኦም፡፡

ንኣዋርሕ ኣብ ገዛኦም ሓቢኦም፣ ቀለቡን ሕክምንኡን ብኣግባቡ እናተኸታተሉ፣ ፀላኢ ናብቲ ኸቢቢ እንትመፅእ ወይድማ ኣብቲ ከባቢ ዉግእ እንትግበር ናብ ስዉር ቦታ እናወሰዱ፣ ኣብ ደንደስ መስዋእቲ ዝነበረ ተጋዳላይ ሂወቶምን ሂወት ስድርኦም ኣብ ሓደጋ ኣዉዲቖም ሂወት ለጊሶምሉ፡፡

ደሓር ቁስሉ ምስ ሓወየ ድማ ነበርቲ እቲ ከባቢ ሓይልታት ምክልኻል ትግራይ ናብ ዝነበርሉ ቦታ ንመዓልቲታት ብቓሬዛ ተሰኪሞም ኣብፂሖምዎ፡፡ ህዝቢ ትግራይ በቢመዓልቱን በቢከባቢኡን ከምዚኦም ዝበሉ ተመሳሳልቲ ቅያታት ከምዝፍፅም ምንም ዘጠራጥር ኣይኮነን፡ ፡ ምኽንያቱ ህዝቢ ትግራይ ንፍትሓዊ ቃልሲ ንምድጋፍ ንድሕሪት ዘይብልን ኣብ ልዕሊኡ ዝፍፀም ወራርን ኣሜን ኢሉ ዝቕበል ህዝቢ ስለዘይኮነ፡፡ እዚ ሓያልነት፣ ፅንዓት፣ ትረት፣ ተቓላሳይነት፣ ብልሓት፣ ተፀዋራይነትን ብሄራዊ ስምረትን ህዝቢ ትግራይ ቁልጭ ኣቢሉ ዘርኢ ኣብነት እዩ፡፡

ህዝቢ ትግራይ ንተጋደልቱ ዝሕብሕብ፣ ዝሕክም፣ ዝቕልብ ኢሉ እዉን ጅግንነትን ትብዓትን ዘዕጥቕ ቃላይ ጅግንነትን ትረትን፡፡ ተጋዳላይ ትግራይ እዉን ብግዲኡ ብሚሒር ፍቕሪ ህዝቡን መሬት ዓዲ ኣቡኡ ዝነደደ፣ ሓልዮትን ድጋፍን ህዝብና ስንቂ ቃልሱ ጌሩ ዝርዳኣን ንክብሪ ህዝቡን ዓዱን ዝዋደቕ ሓለል፣ ጅግና፣ ሓበን ህዝቡን፡፡

ህዝቢ ትግራይ መዋእሉን ታሪኹን ቃልሲ እዩ: : ኣብ ዘይዛሪ ዑደት ቃልሲ ምስ ባዕዳዉያን ወረርትን ምስ ናይ ዉሽጢ ጎበጥቲን ገጢሙ እልፊ ኣእላፍ መስዋእቲ ከፊሉን ይኸፍል ኣሎን፡ ፡ ህዝቢ ትግራይ እንትቃለስ ምእንተ ህልዉንኡ፣ መሬቱ፣ መንነቱን ሓርነቱን እዩ፡፡ ድሌቱ ኣብ ልዕሊ ካልኦት ህዝብታት ንምዕዓን ኢሉ እዉን ብዋጋ ከልኦት ህዝብታት ረብሕኡን ህልዉንኡን ንምዉሓስ ሃቂኑን ተንቀሳቒሱን ኣይፈልጥን፡ ፡ ስለዝኾነ ድማ ቃልሲ ህዝቢ ትግራይ ኩሉ ሻዕ ፍትሓዊ እዩ፣ ዓርሰኻ ናይ ምክልኻልን ካብ ወፅዓን ወራርን ሓራ ንምዉፃእ ዝግበር ዝነበረን ዘሎ ቃልሲ እዩ።

ወረርቲ ሓይልታት ኣብ ልዕሊ ህዝብና ብዘዉረድዎ ግፍዒ ህዝቢ ትግራይ ኣይተሰኮነን፣ ኢዱ ኣይሃበን፣ ብዝወረዶ መወዳደርቲ ኣልቦ በደል ኣይተምበርከኸን፣ ብፀገምን መከራን ኣይተሓለለን፣ የግዳስ መዓንጥኡ ሸጥ ኣቢሉ ኣብቲ ህዝባዊ ቃልሲ ረጊጉ ታሪኻዊ ቅያ ይፍፅም ኣሎ፡ ፡ በዚ መሰረት ንጅግና ሰራዊት ትግራይ ዱልዱል ደጀን ብምኻን ማለት እዉን ስንቂ ብምቕራብ፣ ሓበሬታ ብምሃብ፣ ዉጉኣት ብምልዓልን ብምሕብሓብን ብሓፈሻ ድማ ትግራይ ንወረርትን ጎበጥትን ረመፅ ብምግባር ኣብ ምሕፃር ዕድመ ፀላእቲ ታሪኻዊ ግቡኡ ኣብ ምፍፃም ይርከብ፡፡

ህዝቢ ትግራይ ንፍትሓዊን ህዝባዊ ዕላማ ንዘተሓንገጠን ቃልሲ መስዋእቲ ንምኽፋል ድምብርፅ ኣይብልን፣ ኣካል እቲ ቃልሲ ንምኧን ዓይኑ ኣይሓስን፣ ኢሉ እዉን ወለም ዘለም ኣይብልን፡፡ ፍትሓዊን ህዝባዊን ኢሉ ንዘኣመነሉ ቃልሲ ድማ ኣሽሓት ኣሉላታትን ሓለፎማትን ኣዕሲሉ ባዕሉ ቀላሲ፣ በዓል ዋና፣ ተጋዳላይ፣ ደጀንን ሓበንን ኮይኑ ይቃለስን ይዕወትን፡፡

ዓወት ንቃልሲ ህዝቢ ትግራይ

በዓል ሓለንጊ

ከነኣን ማ.

ብሂል እዩ "በዓል ሓለንጊ" ፡፡ ምዕሩግ ፧ በዓል ክብሪን በትርን ከም ማለት፡፡ እታ ሓለንጊ በትረ ስልጣን፣ ሓላፍነትን ማሕበረ ፓለቲካዊ ኣውራነትን ድማ ተተምብህ፡፡ ወለድና እከለ እኮ "በዓል ሓለንጊ" እዩ እንተይሎም ርኹብን ህቡብን ንዝኾነ ሰብ እዩ፡፡ ብሓለንጎም ዓዶምን ዓውዶምን የኽብሩ። ድንጉላ ፈረሶም የጋልቡ፣ ባዝራ በቕሎም የስግሩ፡፡ ነዛ "ሓለንጊ" ተምሳሊት ታሪኻዊን ማሕበራዊ ኽብሪ ትግራይን ተጋሩን ቆሪሒዎ'ለኹ፡፡ ዳሕራይ እቶም ወለዲ "ሓለንጎም" እንተትንከፍ፣ ኽብሮም እንትጎድል፣ ባህጎምን ሓቆምን እንትብደል...

ቱታ!...ቱታ!
"ዘይልከፍ ዕረ
ዘይቆሓም በርበረ
ዘይቑርጠም ዓረ
ዘይተሓዝ ጭምብርበረ"

ኢሎም ይፍክሩ ነበሩ፣ እቶም ከም ፅምብላሊዕ ዘይጭበጡ ጀጋኑ ወየንቲ ሰብ ቀደመ ኣያታትና፡፡ ደሓር ከኣስ "ራዛ ናይ ኣብኡ ሓዛ" ከምዝበሃል ምዓል ኣቦታቶም ዘይገገዩ፣ ነቲ ኣብ ሜዳ እግሪ ትግራይ ኣሳፊሑ ከም መጎዳእ መወሳወሲ ዝኸልኣ ጎነቅ ስርዓት ደርጊ ከንቕሱን በቢ ዝመፀሉ ከም ሽንፋእ ከደቑሱን፣ ኣብ ዝወዓልዎ ሓዲሮም ዘይፈልጡ "ንስሪታት ዘበን" ተፈጠሩ፡፡
ብዘይተፀበዮ ኣንፈት እናሰልዑ ኣብ ዘይሓሰቦ ከፋል ስምዒቱ እንትስንዕዎ ተኳሳሓይ በሰልኡ እምበር መብረቕ ውቅዒት ኣናብስ ደቂ ህዝቢ ምትምባይ ቐቢፅ ፀላኢ፡፡ ሃናቱ ከሳብ ዝጥቡቕ ተጨኒቑ ዓይኒ መርፍኡ ምስጠፍአ ሰብነቶም ፈንፊኑ። መናፍስቲ እምበር ከም ሃገሮም ኣብ ትሽዓተ ወርሒ ወላድ ኣብ ማእሳ ዝሓረሰቶም ፍጥረታት ኣይኮኑን በለ፡፡ ኣብ ሰረገላ ፅውፅዋይ ተዓምሪቑ መስሓቕ ዓዲ ኮነ፡፡

ብፍላይ ካብቶም ብኣውራነት ዝቑርሑ ቃልሲ ህዝቢ ትግራይ ስሒሉ ዘውፀእም በላሕቲ ተጋደልቲ ሓደ ዝኾነ ስውእ ጅግና ተጋዳላይ ሜ/ጀነራል ሓየሎም ኣርኣያ፣ ንወታደራትስ ይትረፍ ነቶም ምኩሓት ጀነራላትን መኮንናትን ፋሺስታዊ ስራዊት ደርጊ፣ ስሙ ጥራይ እንትለዓል ዘበርግግ ናይማን መርዐዲ መንፈስ ኮይኑ ነበረ፡፡ ዳሕራይ ብስሩ እውን ህወሓት ብናታቶም ብህለት "ወያኔ" ንፕሮፖጋንዳ ዝፈጠረቶ ናይ ሓሶት ወረ እምበር ሓየሎም ዝበሃል ሰብ ብጭቡጥ የለን ክብሉ ነታ ብዘየናሕሲ ወያናይ በትሩ ዝሰምበረት ነብሶም ከፀሸውዋ ተረኣዩ፡፡

ኣብ ሓደ መፅሓፍ ተኺቲቦም ዝረኸብክዎም ብዛዕባ ጅግና ተጋዳላይ ሓየሎም ኣርኣያ ዝጥምቱ ሕልና ወታደራት ፋሺስት ደርጊ ካብ ዝመልኡ ግመ ሓሳባት ፍሽኽ እተብል ሓንቲ ኣብነት ከውክስ፡፡

እዋኑ ኣናብስ ተጋደልቲ ደቂ ህዝቢ ንትግራይ ካብ መንጋጋ ፀላኢ ሓራ ኣውፂእም ናብ ማእኸል ዓዲ ኣብ ዝግስግሱሉ ቅነ እዩ፡፡ ኣብቲ ግዜ ካብ መርሳ ናብ ውጫሊ ኣብ ዝወስድ መንገዲ ንሓየሎም ከቕትል ልኢኾቶ ሒዞ ነጋዳይ ብምምሳል ብለይቲ ሸቐጥ ዝፀዓና ኣእዱግ ዝኩክብ ዕሱብ

ኣብ ከባቢ ውርጌሳ ተራእየ:: ምስ ተረኛ ሓለውቲ ኬላ ደርጊ ተረዳዲኡ ብዛዕባ ሓየሎም ዝፈልጥዎ ሓበሬታ ከነግሩዎ እንትሓቶም ድማ ኩሎም ካብ ዝሰምዕዎን ዝግምትዎን ብዙሕ ሃተውተው በሉ:: ካብኣቶም ሓደ:-

"ሀየሎም በአይን ይታያል እሚባለው እንኳ አላምንም:: እንደሚነገረው ሀየሎም ማለት የዲያብሎስ አንት ነው:: እስካሁን ጥላውን እንጂ ሲጋውን ያየ የለም:: ከማይዋሽ ሰው ነው የሰማሁት:: ሲሄድ አይታይም:: ከነ አካሉ የሚታየው ለጥቂት ሰዎች ብቻ ነው:: በተቀረ እንደ አውሎ ንፋስ ነው እየተሽከረከረ እሚዋጋው:: እንደውም እየተሽከረከረ ሲመጣ ወታደሮች ተኩሰው አቁስለውታል:: ከአውሎ ንፋሱም ደም ሲንጠባጠብ የማይዋሽ ሰው በአይኑ አይቶ ነግሮኛል" ይብል ብጥረእ:: ንእግረ መንገደይ ድማ እቲ ንሓየሎም ከቕትል ዝተልኣኸ ዕሱብ ኣብታ ሸዓ ለይቲ ኣብ ኢድ ሓየሎም ወዲቑ፣ ንዕባሒቱ ብራድዮ ድምጺ ወያነ ትግራይ ሓጥያቱ ክናዘዝ ከምዝተሰምዐ ከነግረኩም::

እዚ ወነ ፀላኢ ዝሰልብ መሪር ወፅዓን ፅንኩር ቃልሲን ዝወለዶ ተሪር ስብእና ድማ ኣብ ልቢ ሕድሕድ ተጋዳላይ ትግራይ ዝስማዕ ድሙቕ ሀርመት ነበረ:: ምኽንያቱስ ገደል ቁልቁለት-ረጋሕ ዓቐበት -እምባ ኩርባ ሸንጥሮ ቃባ ዘየሰኩኖም ሰብ ሓፂን ብርኪ፣ ፃምእን ጥሜትን -መቑሰልትን ሞትን፣ ከባ መሸምብባ -ረሸራሽ ዳርባ -ቁምብላ ቡምባ ድምብርፅ ዘየብሎም፣ ብኣፍ ኣቲምም ብኣፍንጫ ዝወፁ ዘይዕኮት ትኪ ስለዝኾኑ:: ሸርሒን ውዲትን እድናን ጥጥናን ዘይሓልኮም፣ መዝረን መብረን ዘየሸብርኾም በዓል ፅኑዕ መትከል በዓል ቅኑዕ መስመር ዝኾኑ ተጋደልቲ ይትረፍስ ተደፊእም ከፈርሱ ሓንሳብ ትንዕ ኢሎም ከልተኻብ የውድቑ ንኣቶም::

ግን ድማስ ዓቃላት ከም መሬት ሸኽሞም ዘይኽብዶም፣ ዘይተንከዮም ዘይትንከው፣ እንተተንኪፎም ግን ናይ ሓይሊ ሓይሊ ኣቦኡም ብግስሚት ሓነግ ኣቢሎም ደም የብከዩ::

ወለዶይ ድማ ኣሎ:: ነታ ወየንትን ተጋደልትን ወለዱ ግብሪ ደም ኸፊሎም መባእ ህይወት ወፍዮም ዘጠጥዕዋ ተኸሊ ወይኒ ትግራይ፣ ካብ ሱራ ከምሕው ምስ እልፈ ጋዕ ገልጠሞምን ዘረይቶምን ኣብ መረበታ ዝሰፈሩ "ኣንበጣታት" ኣብ ዝኾዓትዎ ጉድጓድ ይቐብር::

"ንሶም ካብ ኣቦታቶም ኣይሓሹ ንሕና ካብ ኣያታትና ኣይንንእስ" ኢሉ ዝጨረሐ ትንታግ ወለዶ ዘበነይ በኣርባዕቲኡ ኣንፈት ዝመፁ ደመኛታቱ ደም ከትፈእም ዓለም ትርኢ ኣላ:: እቲ ካብ ኣያታተይ ኣይንእስን ኢሉ ዝኾርዕ ተባዕ ተጋዳላይ ትግራይ እማኑ ኣይንእስን፣ ትምክሕቲ ዘይፈቱ ኾይኑ እምበር ሓለፋ እኳ ይሀልዎ:: እንተ እቶም ካብ ኣቦታቶም ዘይሓሹ ወረርቲ ግን በትሪ ቁጠዐ ሓይሊታት ምክልኻል ትግራይን ምልሻ ትግራይን ፀላዕላዕ ምሰበሎም፣ ከይወሰኹ ከይነከዩ ዕውዕዋይ ኣያታቶም ንፈላጢ ውሽጢ ከደግሙ ይሰምዑ::

"ሰንሞት እንጂ ሲሙቱን አይታዩም:: ከሙቱ ጭንቅላት ከሳቱ ደረት ነው:: ከወገብ በታች አይሙቱም::እነዚህ ልዩ ሀይል እሚባሉት ጭራቆች ግን ሰዎች ናቸው?" ኢሎም ነተን ሳዕሪ እምበር ገደል ዘይራኣ ኣዕንቶም ውሪሕሪሕ እናበሉ ንሓምሓም ርእሶም የጨንቕዋ:: ብልሳኖም "አለማየ ሌላ መታወቅያው ሌላ" ከምዝብልዎ ፣ ብዝወሃበን ሕርጓቶ ጎይተተን ዝኸድማ ማዕከናት ዜና ማእኸል ዓዲ፣ መራሕተን ብቃንዛ ስጉዲትን እህታን ሻቕሎትን እናተረበፁ ከንሶም፣ ዝነፍሕዎ መለኸት ሕሶት ግን ምስቲ ኣብ ባይታ ዘሎ ሓቂ ሰማይን ምድርን እዩ:: ግን ድማ ሓንሰሓንሳብ ከፃወርዎ ዘይኽእሉ ወያናይ ሓለንጊ ተጋዳላይ ትግራይ ኣብ ረቃቒቶእም ለብሊቡ መባእ ከምዝበልዑ ሓቂ ሓቃ ከለፋልፎም ይሰማዕ::

ናብ ገፅ 18 ይቕፅል...

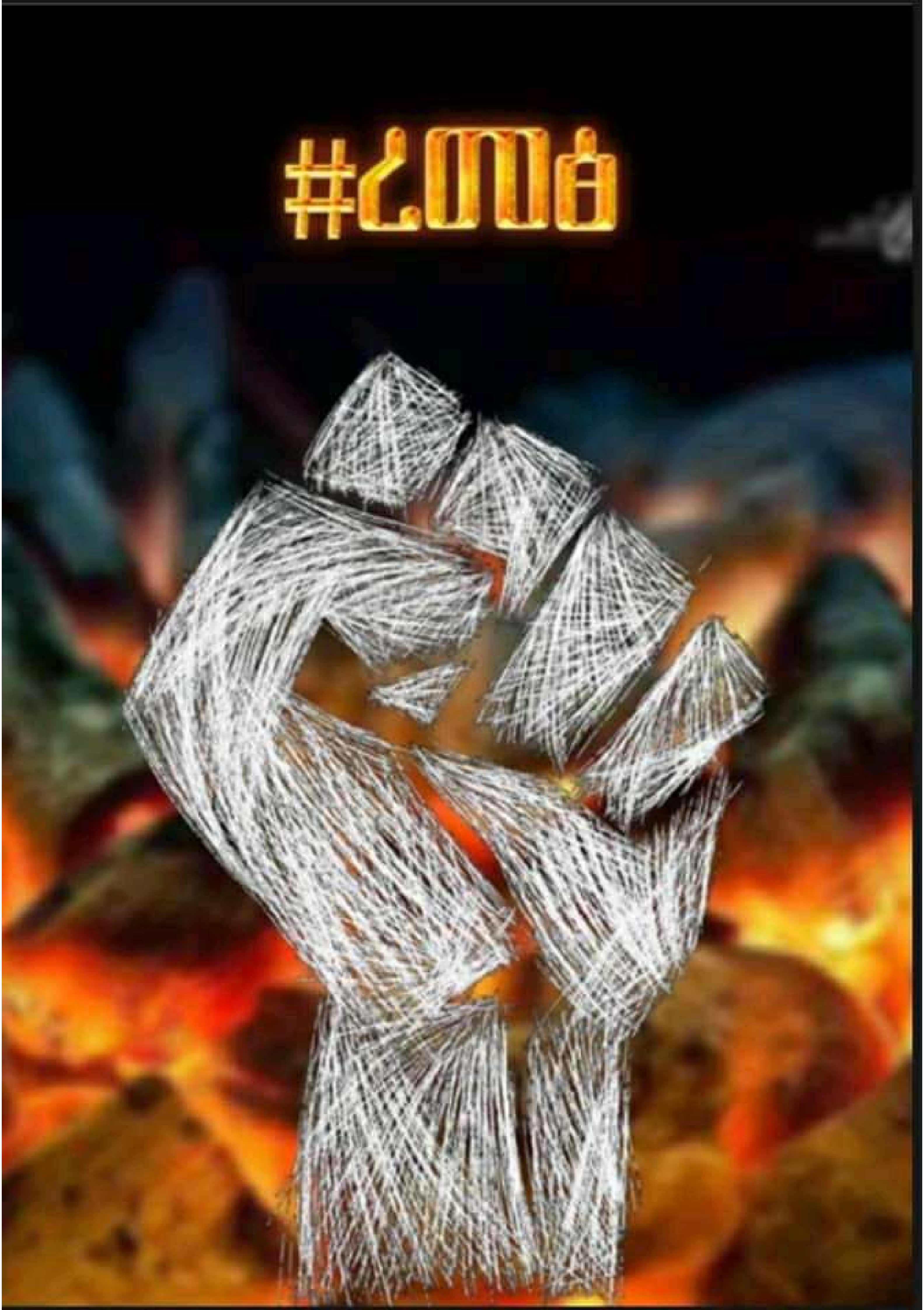
#ረመፅ